

Regionale woonzorgopgave Zuid-Kennemerland/IJmond

Juni 2024

Contactgegevens

Juni 2024

Mia Dieters

06 4631 3340

Yan Crabbendam

ycrabbendam@dsp-groep.nl

06 15472227

Met medewerking van: Lotte Hogeboom (DSP-groep)

In samenwerking met: begeleidingscommissie gemeenten Haarlem, Heemskerk en Velsen

Medegefinancierd door Provincie Noord-Holland

Regionale woonzorgopgave Zuid-Kennemerland/ IJmond

De regio Zuid-Kennemerland/ IJmond heeft de wens om te komen tot een regionale aanpak van de woonzorgopgave voor aandachtsgroepen. Dit concept document bevat de regionale woonzorgopgave op hoofdlijnen, met uitgangspunten en voorstellen voor de regionale aanpak.

Inhoud

1	Aanleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	(Boven)regionale samenwerking	4
1.3	Regionale woonzorgopgave en uitgangspunten aanpak	5
1.4	Werkwijze	6
1.5	Leeswijzer	6
2	Regionale focus aandachtsgroepen	7
3	Regionale opgave wonen en zorg	10
4	Uitgangspunten regionale aanpak	18
4.1	Zorg en ondersteuning nabij	18
4.2	Zorgzame wijk: sociale basis en draagkracht	19
4.3	Komen tot voldoende sociale huurwoningen in de regio	20
4.4	Komen tot verdeling regionale voorzieningen	22
4.5	Ontwikkeling van nieuwe woonconcepten	23
4.6	Slagvaardig lokale plannen realiseren	24
4.7	Volgen van ontwikkelingen: governance, monitoring en kennisdeling	24
	Bijlage 1: Begripsbepalingen BZK	26
	Bijlage 2: Landelijke kaders	29
	Bijlage 3: Demografische ontwikkelingen	31
	Bijlage 4: Bevindingen per aandachtsgroep	33
	Bijlage 5: Regionale woonafspraken en ontwikkelingen	54

1 Aanleiding

1.1 Aanleiding

Er is een groeiende vraag naar geschikte, betaalbare woonruimte en (intensieve) zorg en ondersteuning aan huis. Tegelijkertijd is er een schaarste in woonruimte, zorgprofessionals en middelen. Dat maakt dat een integrale kijk op het wonen- en zorgvraagstuk noodzakelijker is dan ooit. Het vraagt ook om domeinoverstijgende samenwerking tussen wonen, zorg, welzijn en de mensen om wie het gaat.

De volgende twee landelijke programma's, als onderdeel van het Nationale Woon- en Bouwagenda (2022), zijn gericht op deze integrale opgave:

1. *Een thuis voor iedereen* heeft als doel om te zorgen voor voldoende betaalbare woningen voor door het Rijk benoemde aandachtsgroepen, met een evenwichtige verdeling over gemeenten en met de juiste zorg, ondersteuning en begeleiding. Het gaat om de huisvesting en ondersteuning/ zorg voor verschillende groepen kwetsbare mensen: van dak- en thuislozen, mensen die uitstromen uit een intramurale instelling tot en met statushouders, arbeidsmigranten, woonwagenbewoners en studenten.
2. *Wonen en zorg voor ouderen* heeft als doel om te komen tot voldoende geschikte woningen en een prettige leefomgeving voor ouderen. Om dat te realiseren moet er, gelet op de vergrijzing, veel voor ouderen worden gebouwd.

De lokale doorvertaling hiervan moet plaats vinden in lokale woonzorgvisies/-programma's. Hierin maken gemeenten helder wat er nodig is aan huisvesting en ondersteuning voor de verschillende aandachtsgroepen en ouderen. Deze woonzorgvisies, waar sommige regiogemeenten al voorbereidingen voor treffen, worden in 2026 onderdeel van het verplichte gemeentelijke volkshuisvestingsprogramma, in het kader van het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting.

1.2 (Boven)regionale samenwerking

In de regio Zuid-Kennemerland/ IJmond werken de zeven gemeenten¹ en stakeholders samen op wonen en zorg, voor verschillende aandachtsgroepen. In het regionaal beleid² voor de Wmo-zorg beschermd wonen (BW) en maatschappelijke opvang (MO) werken zij ook samen met de gemeente Haarlemmermeer. Voor de uitstroom uit BW/ MO- voorzieningen en zorginstellingen voor (jong) volwassenen (MO of residentiële instelling), mensen met GGZ- problematiek en mensen met een verstandelijke beperking zijn er afspraken over de huisvesting van deze mensen, verdeeld over de regiogemeenten: Pact voor Uitstroom. De gemeente Haarlemmermeer heeft een eigen, vergelijkbare regeling: de Opstapregeling. Ook op jeugdhulp vindt regionale samenwerking³ plaats waarbij onder andere wordt ingezet op de ontwikkeling van kleinschalige

¹ Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Heemskerk, Heemstede, Velsen en Zandvoort.

² Kader opvang, wonen en herstel, 2022 tot en met 2027 (2021).

³ Toekomstperspectief afbouw JeugdzorgPlus regio Zuid-Kennemerland en IJmond (2021).

woonvormen voor jeugdigen. Op het gebied van wonen hebben de gemeenten met de provincie Noord-Holland een Toekomstperspectief afbouw JeugdzorgPlus regio Zuid-Kennemerland en IJmond (2021).

Regionaal is het Woonakkoord Zuid-Kennemerland/ IJmond 2021-2025 vastgesteld waarmee de gemeenten onder meer met corporaties gezamenlijk uitvoering geven aan de uitvoeringsagenda. Zuid-Kennemerland/ IJmond vormen een van de deelregio's van Metropool Regio Amsterdam (MRA). De MRA is een van de koploperregio's binnen het landelijk programma Een thuis voor iedereen. Het koplopersprogramma wordt ingevuld via een aantal sporen en bestuurlijk aangestuurd via de stuurgroep Huisvesting Aandachtsgroepen. Vanuit de (deel)regio Zuid-Kennemerland/ IJmond nemen Haarlem, Heemskerk en Velsen deel. Een van de sporen is de ontwikkeling van een woonzorgvisie op schaal van de MRA.

1.3 Regionale woonzorgopgave en uitgangspunten aanpak

Voor de brede wonen en zorg-opgave ziet de regio Zuid-Kennemerland/ IJmond⁴ voor zichzelf een belangrijke rol weggelegd: enerzijds om gemeenten te faciliteren met kennis en een handreiking, anderzijds om het gesprek met elkaar te (blijven) voeren over *fair share*, oftewel de realisatie van de opgave voor kwetsbare mensen, welke bijdragen de afzonderlijke gemeenten daarin kunnen en willen leveren, en welke afspraken partijen vastleggen. Daarom heeft de regio de handschoen opgepakt om te komen tot een analyse van de regionale woonzorgopgave en richting voor de regionale aanpak van deze opgave, als kader en handreiking voor de gemeentelijke woonzorgvisies/ -programma's. De regio heeft de wens om te komen tot een regionale opgave met afspraken over⁵:

- 🕒 verdeling huisvestingsopgave;
- 🕒 bijbehorende zorg en ondersteuning;
- 🕒 toewijzing en urgentie.

Dit vraagt inzicht in de ontwikkeling van vraag en aanbod in de komende periode tot en met 2040. Dit concept document bevat de regionale woonzorgopgave op hoofdlijnen met uitgangspunten voor de regionale aanpak van deze opgave. Indien dit document bestuurlijk akkoord wordt bevonden (portefeuillehoudersoverleg Volkshuisvesting en Sociaal Domein) dan kan dit in de colleges vastgesteld worden. De regionale opgave kan gebruikt worden bij het opstellen van de lokale woonzorgvisie, als onderdeel van het volkshuisvestingsprogramma.

⁴ Voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang hoort de gemeente Haarlemmermeer ook bij de regio. Voor de leesbaarheid wordt dit in het vervolg niet steeds herhaald, maar wordt gesproken over de Regionale woonzorgopgave Zuid-Kennemerland/ IJmond.

⁵ In lijn met het wetsvoorstel Versterking regie op de volkshuisvesting.

1.4 Werkwijze

Voor het in beeld brengen van de regionale opgave Zuid-Kennemerland/ IJmond is gebruik gemaakt van beschikbare data. Daarnaast zijn in 2023 verschillende groepsgesprekken gevoerd met de gemeenten (wonen en sociaal domein), regionale aanbieders ouderenzorg, GGZ, gehandicaptenzorg en jeugdhulp. De opgave is getoetst en aangevuld in een sessie met stakeholders op 28 september 2023. De uitkomsten van deze sessie, gesprekken en (bestuurlijke) overleggen zijn verwerkt in dit concept document en besproken in het bestuurlijk portefeuillehoudersoverleg Volkshuisvesting met wethouders Wonen, wethouders Sociaal Domein en bestuurders van corporaties op 28 februari 2024. Het concept is op 30 maart 2024 toegelicht in de regionale radenbijeenkomst.

Volledigheid en betrouwbaarheid van het geschetste beeld

Voorliggende regionale woonzorg opgave en bijbehorende deelopgaven zijn gebaseerd op de beschikbare informatie over de behoefte- en aanbodontwikkeling, waar mogelijk per gemeente. Deze informatie over vraag- en aanbodontwikkeling verschilt in volledigheid en kwaliteit. Voor de groep mensen met een indicatie vanuit de Wet langdurige zorg (ouderen, beschermd wonen cliënten en mensen met fysieke en verstandelijke beperking) zijn regionale en lokale prognoses beschikbaar uit eerder onderzoek uit 2022⁶. Voor ouderenhuisvesting is landelijke data van het ministerie van BZK en de provincie Noord-Holland gebruikt⁷. Voor beschermd wonen vanuit de Wmo is de regionale prognose gebruikt⁸. Voor jeugdigen (jeugdhulp met verblijf) was geen actuele prognose voorhanden. Naar verwachting komt het Rijk later dit jaar met data over de huidige omvang van alle aandachtsgroepen en ouderen, per gemeente.

Op landelijk niveau zijn er onzekerheden, ook gezien het nieuwe kabinet, veranderend Rijksbeleid en nieuwe wetsvoorstellen, zoals Versterking regie volkshuisvesting; waar mogelijk houden we hier rekening mee.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 lichten we de regionale focus op aandachtsgroepen toe. In hoofdstuk 3 staan de rode draden voor de regionale opgave wonen en zorg. Hoofdstuk 4 gaat in op de uitgangspunten en voorstellen voor de regionale aanpak.

In de vijf bijlagen zijn begripsbepalingen opgenomen (rijksdefinities van de aandachtsgroepen), de landelijke kaders, de demografische ontwikkelingen in de regio, de analyse/ opgave per aandachtsgroep en voor ouderen, en de huidige regionale woonafspraken en ontwikkelingen.

⁶ Verkenning wonen met zorg 2021-2040, Zuid-Kennemerland en IJmond (ABF Research, 2022).

⁷ ABF Research, 2023.

⁸ Prognoses beschermd en beschut wonen en GGZ-Wlz voor gemeenten in regio Zuid-Kennemerland/ IJmond en Haarlemmermeer (ABF Research, 2024).

2 Regionale focus aandachtsgroepen

Het Rijksprogramma *Een Thuis voor iedereen* ziet verschillende doelgroepen voor de woonzorgopgave of -programma. Het gaat in de kern om:

- ② Mensen die behoefte hebben aan een betaalbare sociale huurwoning, als basis voor ondersteuning en zorg, en dat niet zelfstandig kunnen organiseren.
- ② Mensen waarbij het accent vooral ligt op woonruimte: statushouders, arbeidsmigranten, woonwagenbewoners, mantelzorgers en studenten.

Daarnaast wordt de groep ouderen (65+) genoemd in het Rijksprogramma *Wonen en zorg voor ouderen*.

In het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting zijn de volgende urgentiecategorieën opgenomen⁹, zie onderstaand overzicht van het ministerie van BZK.

Statushouders vallen niet onder de urgentieregeling. Het huisvesten van statushouders gaat via de reguliere gemeentelijke taakstelling.

Figuur 1: Aandachtsgroepen en urgentiecategorieën

⁹ <https://www.volkshuisvestingnederland.nl/onderwerpen/online-kennis-en-expertisecentrum/veelgestelde-vragen>

Het (in de toekomst verplichte) lokale woonzorgprogramma richt zich op alle aandachtsgroepen. Voor de regio gaan we uit van een focus op de volgende aandachtsgroepen:

- ② aandachtsgroepen waarbij de behoefte wonen én zorg betreft en voor wie zelfstandig wonen niet vanzelfsprekend is en;
- ② die niet op eigen kracht een woning kunnen vinden gezien hun beperking of aandoening en;
- ② voor wie regionale voorzieningen nodig zijn (dus aandachtsgroepen die regionaal georiënteerd zijn) en;
- ② waarbij evenwichtige verdeling over de regio afgesproken moet worden vanwege de regionale oriëntatie en;
- ② waarvan de wonen- en zorgopgave urgent is.

Dan komen we uit op de volgende aandachtsgroepen die deels overeen komen met de aandachtsgroepen uit het Rijksprogramma maar deze niet op 1 op 1 volgen. De definities¹⁰ staan benoemd in bijlage 1.

Tabel 2.1: aandachtsgroepen Regionale woonzorgopgave Zuid-Kennemerland/IJmond

	Aandachtsgroep	Onder deze aandachtsgroep verstaan we:
1	Mensen met psychische kwetsbaarheid	- Mensen met een behoefte aan wonen met begeleiding, beschut, beschermd wonen (Wmo, Wlz) - Mensen die de thuissituatie hebben verlaten, of dreigen te verlaten in verband met risico's voor hun veiligheid als gevolg van huiselijk geweld - Mensen die uitstromen uit detentie/ forensische zorg - Mensen met multiproblematiek, zoals GGZ, LVB, gedragsproblematiek (intramuraal en extramuraal)
2	(Dreigend) dakloze mensen	- Personen die de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving (Wmo-doelgroep) - Personen die niet door multiproblematiek dakloos zijn geworden of blijven, maar vanwege financiële tegenslag, al dan niet als gevolg van een relatiebreuk. Alleen op het leefdomein huisvesting ondervinden zij een probleem, op andere leefdomeinen zijn zij zelfredzaam (ook wel economisch dakloze mensen genoemd)
3	Mensen met verstandelijke en fysieke beperking	
4	Jeugdigen/jongeren met zorg met verblijfbehoeft	- Jeugdigen (18-) met een behoefte aan jeugdhulp met verblijf of verpleegzorg - Jongeren (18-23 jaar) met zorg-/ opvang- of verblijfbehoeft (verlengde jeugdhulp, begeleid wonen e.d.)
5	Ouderen	Ouderen van 65 jaar en ouder

¹⁰ Voor de begripsbepaling gebruiken we deels dezelfde begrippen als voor de urgentie, en deels niet. In bijlage 1 staat dit per subgroep toegelicht.

De overige aandachtsgroepen zijn:

- 🕒 Statushouders
- 🕒 Woonwagengewoners
- 🕒 Arbeidsmigranten
- 🕒 Mantelzorgers
- 🕒 Studenten

Bij deze groepen voert de huisvestingsvraag de boventoon. Zij worden wel in de analyse meegenomen voor het overzicht.

Daarnaast merken we op binnen een groep dat de diversiteit groot kan zijn, zoals bij mensen met een psychische kwetsbaarheid en mensen met een beperking die lichte tot zware zorg nodig hebben. De diversiteit geldt ook voor de behoefte aan type huisvesting en type zorg/ ondersteuning; waar nodig en mogelijk hebben we de diversiteit in de opgaven verwerkt.

3 Regionale opgave wonen en zorg

In dit hoofdstuk beschrijven we de rode draad van de regionale wonen- en zorgopgave voor de verschillende aandachtsgroepen. De informatie over de opgave per aandachtsgroep en de doelgroep ouderen, en per gemeente is in bijlage 4 samengevat. Hierin worden benoemd: het beleid, kenmerken en ontwikkelingen binnen de aandachtsgroep en behoefte-ontwikkeling huisvesting en zorg/ ondersteuning, waar mogelijk uitgesplitst naar de gemeenten.

De volgende rode draden zijn te zien in de regionale woonzorgopgave:

1 Meer mensen hebben intensievere zorg (aan huis) nodig

De zorgvraag wordt bij een grotere groep mensen intensiever:

- ⦿ Bij mensen met psychische kwetsbaarheid / GGZ heeft de (huidige) intramurale instroom te maken met zware problematiek, volgens de aanbieders. De diversiteit binnen de groep verdwijnt; voorheen was er meer menging van lichtere en zwaardere zorg. Groepswonen binnen intramurale voorzieningen wordt hierdoor complexer.
- ⦿ Bij mensen met een verstandelijke beperking is de ervaring van de aanbieders dat meervoudige problematiek meer aan de orde is dan 10 jaar geleden, zoals een combinatie met GGZ en gedragsproblematiek.
- ⦿ Voor ouderen geldt dat het aantal ouderen met een verpleeghuiszorgvraag (vanuit de Wlz) toeneemt terwijl de intramurale capaciteit (verpleeghuizen) niet kan worden uitgebreid door Rijksbeleid.

Uit de regionale prognose wonen en zorg¹¹ blijkt dat voor mensen met een fysieke beperking die intensieve zorg (vanuit de Wet langdurige zorg) nodig hebben, geen uitbreiding van extra plaatsen nodig is tot 2040. De beweging bij beschermd wonen en intensieve zorg voor ouderen is dat deze zorg waar mogelijk (nog meer) thuis gaat plaatsvinden. Dat maakt de vraag naar sociale huurwoningen en kleinschalige woonvormen groter, zie hierna.

2 Blijvende grote vraag naar sociale huurwoningen

Een groot deel van de kwetsbaren heeft behoefte aan een sociale huurwoning. Het aanbod van woningen voor uitstromers vanuit beschermd wonen en maatschappelijke opvang komt niet overeen met de vraag qua locatie: er is veel druk op enkele gemeenten, zoals Haarlem. Hierbij is nog sprake van een onevenredige verdeling over de regio. Tegelijkertijd zetten gemeenten in op het voorkomen van instroom in (intramurale voorzieningen voor) beschermd wonen en maatschappelijke opvang. De inzet is gericht op zoveel mogelijk ondersteuning thuis: 'van beschermd wonen naar beschermd thuis' en 'van opvang naar wonen eerst'. Dit zal

¹¹ Verkenning wonen met zorg 2021-2040, Zuid-Kennemerland en IJmond (ABF Research, 2022).

per saldo de druk op de sociale huurwoningvoorraad vergroten. Overigens zien we ook behoefte aan alternatieve (tijdelijke) woon- en verblijfsvormen voor bijvoorbeeld de groep economisch daklozen, bijvoorbeeld via hospitaverhuur, de tijdelijke verhuur van leegstaande (corporatie)woningen of een pensionvoorziening.

Tabel 3.1: Vraag extra sociale huurwoningen 2020-2040 uitstromers in de regio

Aandachtsgroepen	Vraag extra sociale huurwoningen 2020-2040
Uitstromers uit beschermd wonen, opvang, jeugdhulp, GGZ, instellingen verstandelijk gehandicapten	Huidige afspraak: maximaal 178 woningen/ jaar (Pact voor Uitstroom, t/m 2031). De verdeelsleutel wordt zo nodig herzien na de evaluatie van Pact voor Uitstroom.

Voor de extra benodigde ouderenhuisvesting is de verdeling sociale huur/ markt niet gespecificeerd in de recente prognose van het Rijk. We komen hier bij rode draad 4 op terug.

Tabel 3.2: Vraag extra sociale huurwoningen 2020-2040 ouderen in de regio¹²

Ouderen	Vraag extra sociale huurwoningen 2020-2040
Ouderen 65+	Ca. 20% van extra vraag naar ouderenhuisvesting (6.820 woningen, zie rode draad 4) betreft sociale huur. Rest is markt: 20% vrije sectorhuur en 60% koop.

3 Ook behoefte aan kleinschalige woonvormen en regionale voorzieningen

Naast zelfstandige sociale huurwoningen is er, volgens aanbieders, ook behoefte aan kleinschalige woonvormen en gespecialiseerde, regionale voorzieningen:

- 🕒 *(Nieuwe) kleinschalige woonvormen*, oftewel geclusterde eenheden en gemengd qua groepen (met en zonder zorgvraag). Deze hoeven niet voor één specifieke groep ontworpen te zijn. Hier zitten wel verschillen per aandachtsgroep: van zelfstandige woonruimtes die dicht bij elkaar liggen tot begeleid wonen in een pand met een gezamenlijke huiskamer, als tussenvorm voor meer zelfstandig wonen. De omvang van de woonvorm varieert, ook in verband met de benodigde zorgcapaciteit. Voor jeugdhulp met verblijf gaat het bijvoorbeeld om woonhuizen met 5 slaapkamers. De omvang van een woonvorm hangt ook samen met wat passend is bij de structuur en draagkracht van de wijk.
- 🕒 *Specialistische (regionale) voorzieningen* voor mensen met meervoudige problematiek. Het gaat in ieder geval om skaeve huse¹³ voor extreem overlastgevende personen, pauzeplekken voor (zelfstandig

¹² Op basis van Verkenning wonen met zorg 2021-2040, Zuid-Kennemerland en IJmond (ABF Research, 2022).

¹³ Skaeve huse is in principe een lokale voorziening die gespreid over de regio nodig is.

wonende) GGZ-cliënten die aangeven tijdelijk niet thuis te kunnen wonen voor stabilisatie en een voorziening voor mensen met een verstandelijke beperking die intensieve (Wlz-)zorg nodig hebben.

Voor de ontwikkeling van het aantal cliënten 'beschermd thuis geclusterd' (gelijk aan het huidige 'beschut wonen') en het aantal cliënten beschermd wonen (intramuraal) in de Wmo is een recente regionale prognose tot 2040 gedaan¹⁴. In een basisraming is gekeken naar de herkomstgemeente van de huidige cliënten en is hierop de bevolkingsprognose per gemeente toegepast (bij ongewijzigd beleid). Dan blijkt dat uitsluitend op grond van bevolkingsprognoses op regionaal niveau slechts een (beperkte) groei van het aantal cliënten verwacht mag worden (tabel 3.3). De vraag naar verschillende combinaties van wonen en zorg voor deze doelgroep is echter mede afhankelijk van maatschappelijke trends en beleidskeuzes die gemaakt worden, zoals:

- 🕒 Landelijk beleid voor de toegang tot Wlz-GGZ
- 🕒 Beschikbaarheid van (sociale huur)woningen
- 🕒 Kwaliteit en beschikbaarheid van GGZ-behandeling
- 🕒 Voortgaande trend mentale problemen bij jongeren
- 🕒 Inzet op uitstroom uit de maatschappelijke opvang
- 🕒 Mogelijkheden en beperkingen als gevolg van nieuwe contracten beschermd wonen per 1 juli 2024.

Daarom zijn naast de basisraming ook een gematigd en ambitieus scenario doorgerekend (respectievelijk tabel 3.4 en 3.5). De scenario's hebben als uitgangspunt de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis (i.c. van intramuraal wonen naar zelfstandig wonen met begeleiding), rekening houdend met bovengenoemde factoren. Op grond van die scenario's zou in de regio de vraag naar (intramuraal) beschermd wonen afnemen, terwijl de vraag naar andere woonzorgarrangementen toeneemt (beschut wonen, beschermd thuis, zelfstandig wonen met begeleiding). Dat laat overigens onverlet dat de vraag naar specifieke vormen van beschermd wonen, zoals Domus Plus, onverminderd blijft. De komende maanden zullen gemeenten, zorgaanbieders en corporaties bepalen welk scenario het meest realistisch wordt geacht. Dit wordt uitgewerkt in een gezamenlijk huisvestingsplan 'van beschermd wonen naar beschermd thuis'. Hierin wordt de (kwantitatieve en kwalitatieve) opgave beschreven tot 2040, alsmede een uitvoeringsstrategie die ingaat op de rolverdeling tussen partijen en een zodanige fasering dat er geen afbouw van intramurale plekken plaatsvindt vóórdat er zekerheid is over alternatieve woon-/zorgvormen.

¹⁴ Prognoses beschermd en beschut wonen en GGZ-Wlz voor gemeenten in regio Zuid-Kennemerland/IJmond

Beschermd en beschut wonen met Wmo Indicatie

Voor de groep beschermd wonen met een Wmo-indicatie zijn prognoses geraamd. Op grond van het bekostigingsmodel van de nieuwe aanbesteding Beschermd Wonen zijn grofweg de volgende woonzorgarrangementen af te leiden:

- Beschermd thuis (alleen trajectbegeleiding) ('gespikkeld')
- Beschermd thuis met een vorm van woonbegeleiding en/of veiligheid ('geclusterd')
- Beschermd wonen (intramuraal)

Categorie 1 bestaat in de huidige situatie niet (en is daarom niet meegenomen in de basisraming). Het nieuwe 'beschermd thuis geclusterd' komt overeen met het huidige 'beschut wonen'. Met 'beschermd wonen' wordt in de oude en nieuwe situatie hetzelfde bedoeld.

Tabel 3.3. Basisraming (ongewijzigd beleid) beschermd wonen naar beschermd thuis Zuid-Kennemerland/ IJmond/ Haarlemmermeer

		Basisraming (ongewijzigd beleid)			
	Basis (2021/ 2022) ¹⁵	2030	Opgave t.o.v. 2022	2040	Opgave t.o.v. 2022
Zelfstandig wonen met begeleiding ¹⁶	-	-	-	-	-
Beschermd thuis gespikkeld ¹⁷	-	-	-	-	-
Beschermd thuis geclusterd	139	146	+7	151	+12
Beschermd wonen	520	532	+12	552	+32

¹⁵ Het gemiddeld aantal cliënten per maand in 2021 en 2022 (inclusief wachtlijst). Deze aantallen vormen de basis voor de prognose.

¹⁶ In de huidige situatie zijn er wel personen die zelfstandig wonen met begeleiding, maar in de prognose wordt alleen gekeken naar het te verwachten aantal *extra* personen als gevolg van het beleid 'van beschermd wonen naar beschermd thuis'.

¹⁷ In de huidige situatie bestaat deze categorie niet; als gevolg van de aanbesteding per 1 juli 2024 wel.

Tabel 3.4. Gematigd (beleid)scenario beschermd wonen naar beschermd thuis Zuid-Kennemerland / IJmond/ Haarlemmermeer

		Gematigd (beleid)scenario			
	Basis (2021/ 2022)	2030	Opgave t.o.v. 2022	2040	Opgave t.o.v. 2022
Zelfstandig wonen met begeleiding	-	32	+32	70	+70
Beschermd thuis gespikkeld	-	63	+63	140	+140
Beschermd thuis geclusterd	139	175	+36	211	+72
Beschermd wonen	520	412	-108	282	-238

Tabel 3.5. Ambitieuus (beleid)scenario beschermd wonen naar beschermd thuis Zuid-Kennemerland/IJmond/Haarlemmermeer

		Ambitieuus (beleid)scenario			
	Basis (2021/ 2022)	2030	Opgave t.o.v. 2022	2040	Opgave t.o.v. 2022
Zelfstandig wonen met begeleiding	-	32	+32	70	+70
Beschermd thuis gespikkeld	-	94	+94	211	+211
Beschermd thuis geclusterd	139	175	+36	211	+72
Beschermd wonen	520	381	-139	211	-309

Tabel 3.6: Vraag extra aantal woonruimtes/ voorzieningen voor overige aandachtsgroepen in de regio Zuid-Kennemerland en IJmond

Aandachtsgroepen	Vraag extra aantal woonruimtes/ voorzieningen
Pauzeplekken cliënten GGZ	Nader te bepalen met GGZ-aanbieders
Skaeve huse (met begeleiding)	24 woningen (4 clusters van 6 woningen) tot 2031 ¹⁸
Jongeren 18- jeugdhulp met verblijf	Kleinschalige voorzieningen: nader te bepalen met jeugdhulp
Doorstromers uit jeugdhulp met verblijf (18+)	Kleinschalige woonvoorzieningen: 40 personen/ per jaar ¹⁹
Dakloze jongeren (18- 23 jaar)	Kleinschalige woonvoorzieningen: 50-60 personen/ per jaar ²⁰
Mensen met verstandelijke handicap	350 extra plaatsen Wet Langdurige zorg, tot 2040²¹ - Voorziening meervoudige problematiek (VG7+). NB. Hierover vindt reeds overleg plaats tussen Zorgkantoor en aanbieders

4 Ouderen zijn de grootste groep

Door dubbele vergrijzing (een grotere groep ouderen wordt steeds ouder) is de groep ouderen het grootst qua omvang in vergelijking met de aandachtsgroepen. Niet alle ouderen zijn kwetsbaar, in financieel of sociaal opzicht. Ouderen hebben doorgaans al een woning en zijn geworteld in hun woonplaats. Het is in eerste instantie vooral een lokale opgave. Maar gezien de omvang van de groep, is de wonen met zorg-opgave omvangrijk.

Vanwege de beperkte mogelijkheden door het Rijksbeleid voor uitbreiding van de (verpleeghuis)capaciteit en de scheiding van wonen en zorg, komt de nadruk nog meer te liggen op intensieve zorg aan huis, zoals het Volledig Pakket Thuis (VPT).

In de regio zijn tot 2030 6.820 extra woningen nodig voor ouderen²². Dit betreft vooral nultredenwoningen. Daarnaast gaat het om geclusterde (nultreden)woningen voor ouderen met en zonder zorgvraag, en om zogenaamde zorggeschikte woningen waar intensieve zorg aan huis geleverd kan worden en met specifieke eisen voor onder andere brandveiligheid. De provincie Noord-Holland heeft in 2024 een dashboard ontwikkeld

¹⁸ Kader opvang, wonen en herstel, 2022 tot en met 2027 (2021).

¹⁹ Toekomstperspectief JeugdzorgPlus Zuid-Kennemerland en IJmond (2021)

²⁰ Inschatting zorgaanbieders, 2023.

²¹ Verkenning wonen met zorg 2021-2040, Zuid-Kennemerland en IJmond (ABF Research, 2022).

²² Prognose ABF Research/ RIVM (2023), via Ministerie van BZK.

met de regionale en gemeentelijke data over ouderenhuisvesting, de bestaande voorraad en de opgave tot 2031²³.

Een uitsplitsing naar (sociale) huur en koop heeft het Rijk hierbij niet gemaakt. In de eerdere regionale ABF-prognose²⁴ was de verhouding van de uitbreidingsopgave grofweg 30% sociale huur, 15% vrije sectorhuur en circa 55% koop. Er ligt dus met name een grote opgave voor het marktsegment.

De opgave betreft overigens niet alleen nieuwbouw maar ook (aanpassing van) bestaande bouw. Denk aan complexen van corporaties of nabij een zorglocatie, voor geclusterd wonen. Van belang is dat er duidelijkheid is of de lokale opgave per gemeente gerealiseerd kan worden. Mocht blijken dat dit niet het geval is dan wordt de opgave alsnog een regionaal vraagstuk.

Tabel 3.7: Huisvestingsopgave in regio Zuid-Kennemerland en IJmond, tot 2031²⁵

2022- 2031			
Zorggeschikte woningen (geclusterd, voor 24-uurszorg, Wlz)	Geclusterde (nultreden)woningen (> 12 woningen)	Nultredenwoningen	Totaal
720	1.650	4.450	6.820

Er is een aanvullende regionale prognose²⁶ opgesteld voor de huisvesting van ouderen die verpleging en verzorging nodig hebben vanuit de Wlz (dus intensieve zorg), in opdracht van de zorgaanbieders. Hierbij zijn ook de mogelijkheden voor passend aanbod in de bestaande bouw verkend. Dit rapport dient binnen de regio nader besproken te worden; de informatie is daarom niet verwerkt in dit document. De informatie is een toevoeging op de landelijke BZK-data: gemeenten kunnen de bevindingen gebruiken voor de lokale woonzorgvisies.

5 Regionaal verdelingsvraagstuk voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen

Het regionaal verdelingsvraagstuk lijkt vooral te spelen voor de bovenlokale voorzieningen (zie rode draad 3) en voor (dreigend) dak- en thuislozen en psychisch kwetsbare mensen met behoefte aan een beschermd woonvorm. De beweging 'van dakloosheid naar wonen eerst' en 'van beschermd wonen naar beschermd thuis' is ook een beweging van centrumgemeente naar regiogemeenten. Dat betekent dat kleinschalige opvang van daklozen en geclusterde vormen van beschermd wonen ('beschut wonen') meer verspreid over de regio gaat plaatsvinden.

²³ https://geoapps.noord-holland.nl/dashboards/2023_008_Ouderenhuisvesting.htm

²⁴ Verkenning wonen met zorg 2021-2040, Zuid-Kennemerland en IJmond (ABF Research, 2022).

²⁵ De rijksdefinities van de drie categorieën zijn opgenomen in bijlage 4

²⁶ Huisvestingsopgave ouderen met verpleging en verzorging op grond van de Wlz, Geactualiseerde maatschappelijke opgave tot 2040 in de zorgkantorregio Kennemerland, Gupta Strategists, 2024. Het betreft een actualisering van de verkenning uit 2022.

6 De zorgzame wijk als voorwaarde

Door de beweging naar (meer) zorg aan huis komt de wijk centraler te staan: een zorgzame wijk is een belangrijke voorwaarde voor het voorkomen dat mensen hun woning kwijtraken of anderszins niet in hun woning kunnen blijven en een beroep moeten doen op de opvang en een zachte landing bij de mensen die uit een instelling uitstromen. Bij alle partijen is er zorg over de draagkracht en leefbaarheid van wijken met veel sociale huurwoningen en waar inclusie van aandachtsgroepen niet vanzelfsprekend ontstaat.

Voor een zorgzame wijk is inzet op community building met en voor de wijk een vereiste: versterking van ontmoeting, participatie en sociale cohesie. Ook daar ligt een gezamenlijke opgave, om kennis te delen over wat werkt in de praktijk.

3.1.1 Tot slot: komen tot vervolgstappen

De woonzorgopgave is niet voor alle aandachtsgroepen even concreet (te maken). Hoe dan ook ligt er een urgente opgave voor de verschillende aandachtsgroepen; de disclaimers over de concrete opgave mogen vervolgstappen daarom niet in de weg staan. Hiertoe geven we richting voor een gezamenlijke regionale aanpak die we in het volgende hoofdstuk toelichten.

4 Uitgangspunten regionale aanpak

De regio ziet de huisvesting van (psychisch) kwetsbare mensen als een belangrijke opgave die zij ook op regionale schaal wil invullen. Dat gaat zowel over woonruimte als over het bieden van ondersteuning, versterken van de lokale sociale basis etc. Voor meer en betere spreiding van het woningaanbod is het nodig om het gesprek met elkaar te (blijven) voeren over de realisatie van de regionale opgave voor kwetsbare mensen, welke bijdragen de afzonderlijke gemeenten daarin kunnen en willen leveren, en welke afspraken partijen vastleggen (fair share).

Uiteraard starten we niet vanaf nul: de huidige regionale afspraken vormen een stabiele basis om op voort te bouwen. Regionaal beleid en afspraken staan in bijlagen 4 en 5. In dit hoofdstuk geven we de uitgangspunten en voorstellen voor de regionale aanpak, zoals ook besproken met stakeholders en gebaseerd op de opgave omschreven in hoofdstuk 3:

1. Zorg en ondersteuning nabij de mensen die thuis (blijven) wonen
2. Zorgzame wijk met lokale sociale basis en oog voor de draagkracht van de wijk
3. Komen tot voldoende sociale huurwoningen in de regio
4. Komen tot verdeling van regionale voorzieningen
5. Ontwikkeling van nieuwe woonconcepten
6. Slagvaardig lokale plannen realiseren met zorgaanbieders

4.1 Zorg en ondersteuning nabij

4.1.1 Intensieve zorg (geclusterd) aan huis

Voor de organisatie van (met name intensieve) zorg aan huis voor beschermd wonen-cliënten en ouderen kan clustering van zorg bij één of enkele aanbieders het meest efficiënt zijn gezien de beperkte personele capaciteit. Dit druist in tegen het principe van keuzevrijheid van burgers: welke aanbieder past het beste bij mijn zorgvraag en mijn mogelijkheden? Maar als de zorg niet meer geleverd kan worden dan wordt keuzevrijheid een holle frase. In Rotterdam is met de Thuisplusflats ervaring opgedaan met ouderenzorg die door één aanbieder geleverd wordt. Deze werkwijze is via de aanbesteding georganiseerd. In onze regio bestaan ook reeds afspraken tussen corporaties en individuele zorgaanbieders over de toewijzing van woningen met zorg en ondersteuning.

Voorstel 1

Om zorg te aan huis vanuit de zorgverleners te kunnen faciliteren, zijn meer geclusterde woonvormen voor aandachtsgroepen en ouderen noodzakelijk en waar mogelijk ook andere vormen van toewijzen en zorgcontracten nodig. Gemeenten, zorgaanbieders en corporaties brengen knelpunten, mogelijkheden en goede voorbeelden in kaart voor de toewijzing van woningen met zorg en ondersteuning, bij geclusterd wonen, voor lessen en zo nodige afstemming binnen de regio.

4.1.2 Beperking instroom (GGZ-)voorzieningen

Voor beperking dan wel voorkomen van instroom in (GGZ-)voorzieningen, zoals maatschappelijke opvang, en voorkomen van dakloosheid is het volgende (nog meer) nodig:

- ➊ Het mogelijk maken van intensieve begeleiding aan huis, inclusief onplanbare zorg en flexibel op-/afschalbare zorg, in samenhang met begeleiding die vanuit de Wmo geboden wordt/kan worden.
- ➋ Toegeruste sociale basis in gemeenten waarbij expertise over en voorzieningen voor mensen met psychische kwetsbaarheid voor handen zijn.
- ➌ Selectieve toegang: voorkomen dat mensen met vooral een woonvraag een MO-indicatie krijgen. Dat betekent dat voor de groep economisch daklozen, die niet onder de Pact-regeling vallen, een aanvullende aanpak nodig is.

Voorstel 2

- In regionale aanbestedingen voor (Wmo- en Jeugd-)zorg nemen we de mogelijkheid voor intensieve begeleiding aan huis op.
- Voor de groep economisch daklozen wordt in samenwerking met zorgaanbieders en corporaties lokaal ingezet op alternatieve, tijdelijke woonvormen, hospitaverhuur of tijdelijke bewoning van leegstaand vastgoed.
- We maken gebruik van ervaringskennis (ervaringsdeskundigen, cliëntvertegenwoordigers van zorgaanbieders) tijdens de lokale planvorming.

4.2 Zorgzame wijk: sociale basis en draagkracht

4.2.1 Sociale basis in regiogemeenten

Voor het gewoon wonen in de wijk is inzet op community building (opbouwwerk) van groot belang.

Laagdrempelige ontmoeting is hierbij het sleutelwoord. De praktijk leert dat ontmoeting tussen verschillende wijkbewoners gefaciliteerd, en dus georganiseerd moet worden. Ook het bieden van meerwaarde voor alle

wijkbewoners, zoals een sociale werkplaats in de wijk met bijvoorbeeld een fietsenmaker, draagt bij aan inclusie van aandachtsgroepen.

Community building draagt bij aan preventie door zo vroeg mogelijk te ondersteunen, het netwerk in de buurt op te zetten en te onderhouden. Dit moet een plek krijgen dan wel houden in de lokale organisatie van welzijn en de sociale basis.

Voorstel 3

Gemeenten werken lokaal met partners aan een sterke sociale basis waarbij een zachte landing van psychisch kwetsbare mensen in de wijk en voor community building zijn geborgd, en goede voorbeelden worden regionaal gedeeld.

4.2.2 Draagkracht en leefbaarheid in de wijk

Sociale huurwoningen zijn vaak geconcentreerd in wijken, dat betekent dat verschillende aandachtsgroepen hier bij elkaar komen en wonen. De balans tussen draag'last' en draagkracht in de wijk is een belangrijk aandachtspunt voor de leefbaarheid. De inzet op community building, zoals hiervoor is benoemd, draagt bij aan de leefbaarheid. Maar het kan ook nodig zijn om te kiezen voor een evenwichtigere spreiding van uitstroom over de wijken binnen de gemeente. Daarnaast is samenwerking tussen zorgpartijen en corporaties een vereiste om woonoverlast te voorkomen. In de afspraak rond fair share is draagkracht van de wijk onderdeel van de uitgangspunten, zie 4.4.

4.3 Komen tot voldoende sociale huurwoningen in de regio

De leefbaarheid in sommige buurten en wijken staat steeds meer onder druk door ongelijke verdeling van de huisvesting binnen gemeenten en tussen gemeenten onderling, zowel in onze regio als binnen de hele MRA. De verantwoordelijkheid ligt bij de gemeenten, maar we zien hierin een belangrijke gezamenlijke rol als regio Zuid-Kennemerland/IJmond. Voor de bovenlokale opgaven geldt daarom het regionale solidariteitsprincipe. Dat betekent dat de regiogemeenten verantwoordelijkheid nemen voor het volgende.

4.3.1 Voldoende zelfstandige huisvesting voor alle aandachtsgroepen

In de MRA Woondealafspraken is opgenomen dat iedere gemeente een fair share neemt van de regionale bouwopgave: tweederde in het betaalbare segment (30% sociaal en 36% middelduur). Daarnaast is in de Woondeal afgesproken dat iedere gemeente 'betekenisvolle stappen' neemt om binnen een aanvaardbare termijn toe te groeien naar tenminste 30% sociale huur in de voorraad. Dit zorgt voor een *evenredige* verdeling van huisvesting tussen gemeenten. Om, naast de afspraken over het bouwprogramma, ervoor te zorgen dat iedere gemeente naar minimaal 30% sociale huur in de voorraad toegroeit, zal het bouwprogramma in sommige gemeenten hoger dan de afgesproken 30% moeten worden. Zie tabel hieronder voor de verhoudingen tussen de regiogemeenten. Bloemendaal en Heemstede hebben een lager aandeel sociale

huurvoorraad in vergelijking met de andere regiogemeenten; deze gemeenten geven met hun woonvisie aan hierin verdere stappen te gaan zetten.

We benadrukken dat de druk op de sociale huurvoorraad onverminderd groot blijft, vanwege de huisvesting van aandachtsgroepen én van de reguliere huurders. Om te bezien of 30% sociale huur per gemeente voldoende is, is het nodig om deze ontwikkelingen regionaal te monitoren en zo nodig afspraken hierover te bezien.

Voorstel 4

We zetten betekenisvolle stappen naar minimaal 30% sociale huur in de woningvoorraad. We houden elkaar door regionale monitoring scherp op de regionaal gemaakte afspraken over het bouwprogramma. Hiermee krijgen we inzicht in het toegroeien naar 30% sociale huur per gemeente en in hoeverre 30% voldoende is voor de brede vraag naar sociale huur. Zo nodig passen we afspraken hierover aan.

Tabel 4.1: Percentages sociale huur in de woningvoorraad en het percentage voor sociale huur in het bouwbeleid, per gemeente (2021)²⁷:

Gemeenten	Huidig % sociale huur (corporaties) woningvoorraad	Bouwbeleid % sociale huur
Haarlem	27%	40%
Zandvoort	27%	30%
Bloemendaal	16%	33%
Heemstede	18%	30%
Velsen	32%	30% ²⁸
Beverwijk	33%	20%
Heemskerk	29%	30%

Het aandeel sociale huur van particulieren bedraagt in de regio tussen de 2% en 6% van de woningvoorraad²⁹.

4.3.2 Toewijzing van woningen aan aandachtsgroepen

Het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting zal de kaders aangeven hoe gemeenten de toewijzing in samenwerking met partijen in de regio verder invulling moeten geven. In de concept-versie is opgenomen dat gemeenten onderling afspraken moeten maken over evenredige verdeling van de urgente groepen binnen een door de provincie vastgestelde regio. Wanneer gemeenten hier niet uitkomen dan is een percentage van 15%

²⁷ Bron: Datawonen - Een thuis voor iedereen (2021).

²⁸ Op IJmuiden en Velsen-Noord na.

²⁹ Bron: Woondeal, op basis van WimRA 2021. Het particuliere deel kan niet zonder meer worden opgeteld bij de het corporatiedeel. De woning moet aantoonbaar minstens 25 jaar –ook bij mutatie– met een huur onder de liberalisatiegrens worden verhuurd. Daarnaast moeten de betreffende woningen onder de huisvestingsverordening vallen om te verzekeren dat sociale huur bij de doelgroep terecht komt.

toewijzing aan wettelijke urgenten kaderstellend. Deze wettelijke urgenten moeten in een huisvestingsverordening worden opgenomen.

In de regio zijn al afspraken vastgelegd over evenredigheid van toewijzing van woningen aan de urgente groep van uitstromers uit intramurale voorzieningen³⁰ (Pact voor Uitstroom: maximaal 178 woningen per jaar, tot en met 2031). Dit beslaat deels de urgente categorieën uit het wetsvoorstel Regie versterking volkshuisvesting, behalve mantelzorgers/-ontvangers, mensen die chronisch en ernstig ziek zijn, mensen uit detentie, stoppende sekswerkers. Eind 2023 werd duidelijk dat het aantal verhuringen op grond van het Pact voor Uitstroom ver achter bleef bij wat verwacht mocht worden en wat als noodzakelijk werd gezien. Begin 2024 zijn daarom enkele verbetermaatregelen doorgevoerd (i.c. het woonplaatsbeginsel niet meer leidend laten zijn en alleen nog rekening houden met *woonvereisten* en niet meer met *woonwensen*). Daarnaast is bestuurlijk besloten om de evaluatie van het Pact in 2024 plaats te laten vinden, in plaats van 2025.

Voorstel 5

- Op grond van de evaluatie van het Pact voor Uitstroom en de definitieve wettekst Versterken regie volkshuisvesting wordt bepaald of aanvullende afspraken (over het Pact voor Uitstroom en/of de Huisvestingsverordening van de gemeenten) nodig dan wel wenselijk zijn. Dit loopt via de projectgroep en Stuurgroep voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang (zie 4.7).
- In de regionale monitor houden we zicht op de mate van toewijzing aan de verschillende aandachtsgroepen. Zo nodig vindt hierin overleg met corporaties een aanpassing van de toewijzing plaats.

4.4 Komen tot verdeling regionale voorzieningen

De noodzaak voor regionale voorzieningen lijkt vooral te liggen bij meervoudige problematiek GGZ (Domus Plus), bij mensen met een verstandelijke beperking (een voorziening voor meervoudige problematiek) en bij jeugdigen (kleinschalige woonvoorzieningen tot 18 jaar en woonvormen voor jongeren tot 23 jaar). Ook enkele pauzeplekken voor de GGZ-groep zijn nodig: een preventieve voorziening voor het thuis wonen met ondersteuning, om bij te komen of voor stabilisatie.

³⁰ Dit betreft: Maatschappelijke Opvang, Beschermd en Beschut Wonen, zorginstelling voor volwassenen, jeugdvoorziening, GGZ (inclusief verslavingszorg) en VG (Verstandelijk Gehandicapt).

Voorstel 6

- Voor een spreiding in de regio gaan we uit van een evenwichtige verdeling van regionale voorzieningen waarbij we rekening houden met de lokale context en waarbij gemeenten de lokale ontwikkelingsmogelijkheden in beeld brengen.
- Voor de groepen mensen met een verstandelijke beperking, jeugdigen en ouderen, specificeren we in 2024 de omvang en/ of invulling van een regionale voorziening. Dit geldt ook voor de pauzeplekken voor (zelfstandig wonende) GGZ-cliënten.

4.4.1 Opgaven maatschappelijke opvang en beschermd wonen

De gemeenten in Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer zetten in op de beweging 'van opvang naar wonen eerst' en 'van beschermd wonen naar beschermd thuis'. De inzet is gericht op kleinschalige opvang- en andere voorzieningen, woonplekken en woonoplossingen in de regio. We merken op dat bij de MRA-opgave voor aandachtsgroepen de wens is om tot evenredige verdeling van groepen te komen; de invulling hiervan is nog niet gereed.

Voorstel 7

In 2024 wordt concreet in beeld gebracht wat per gemeente nodig is aan kleinschalige opvang- en andere voorzieningen (ook beschermd wonen), woonplekken en woonoplossingen, en afspraken om dit te realiseren. Dit loopt via de projectgroep en Stuurgroep voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang (zie 4.7).

4.5 Ontwikkeling van nieuwe woonconcepten

Nieuwe woonconcepten hebben als gemeenschappelijke deler: zoveel mogelijk zelfstandig en gewoon in de wijk als het kan. Voor de gebiedsontwikkeling is het van belang *dat* er ruimte wordt gemaakt voor woonconcepten. Deze kunnen flexibel zijn qua invulling, dat wil zeggen: er hoeft niet vooraf al één specifieke doelgroep voor het woonconcept gekozen te zijn. Een aansprekend concept is dat van gemengd wonen. Dit zijn woonprojecten waarin verschillende groepen mensen doelbewust samenwonen, contact onderhouden en gezamenlijk activiteiten ondernemen. Het kan hierbij gaan om reguliere huurders met ex-dak- en -thuislozen, studenten in combinatie met jongeren met een licht verstandelijke beperking, werkende jongeren die samenwonen met mensen met een psychische kwetsbaarheid of juist een waaier aan doelgroepen door elkaar waaronder ook ouderen en vluchtelingen.

Voorstel 8

In 2024 wordt gemengde wonenconcept met betrokken partijen verder uitgewerkt, worden bestaande initiatieven in de regio of elders gevolgd (voor de ervaringen en lessen) en worden nieuwe initiatieven voor gemengd wonen in de regio waar mogelijk opgestart.

4.6 Slagvaardig lokale plannen realiseren

Als uitwerking van de regionale afstemming betreft de gemeente op lokaal niveau de zorgaanbieders bij gebiedsontwikkeling voor programmering van woonconcepten en ontmoetingspunten. Dat kan gaan om nieuwbouw en bestaande bouw (denk aan transformatie van zorgvastgoed).

In Haarlem zijn goede ervaringen rond ouderenhuisvesting: de gemeente heeft 'spelregels' voor nieuwbouw waaronder nultredenwoningen vastgesteld. Deze spelregels worden in kansrijke herontwikkellocaties in de plannen van ontwikkelaars en corporaties toegepast; de uitwerking vindt plaats met de aanbieders ouderenzorg.

Voorstel 9

We betrekken op lokaal niveau de zorgaanbieders bij gebiedsontwikkeling voor programmering van woonconcepten en ontmoetingspunten.

4.7 Volgen van ontwikkelingen: governance, monitoring en kennisdeling

Voor het kunnen volgen van de behoefte en aanbodontwikkeling worden de regionale opgaven gemonitord aan de hand van bestaande monitoren, zoals de regionale monitor nieuwbouw, monitor Pact voor Uitstroom en woonruimteverdeling, naast de landelijke en provinciale monitors.

Voor de woonzorgaanpak voor de overige aandachtsgroepen en meer lokale invulling is kennisdeling over werkende interventies en inzicht in belangrijke condities essentieel; niet alleen tussen gemeenten maar ook tussen de verschillende stakeholders, zie de regionale kennisbijeenkomsten rond ouderenhuisvesting van de afgelopen jaren.

Voorstel 10

- De uitgangspunten werken we met stakeholders uit in de woonzorgagenda van de regio, als onderdeel van het Regionaal Woonakkoord. Eén regiogemeente wordt trekker van deze uitvoeringsagenda.
- We dragen zorg voor monitoring om de voortgang te volgen en zo nodig afspraken te maken en bij te sturen.
- Jaarlijks bespreken we de voortgang en mogelijke regionale vervolgacties in portefeuillehoudersoverleg Volkshuisvesting en Sociaal Domein.

4.7.1 Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Voor de opgaven op het gebied van beschermd wonen ('beschermd thuis') en maatschappelijke opvang ('wonen eerst') ontbreekt het aan een regionale overlegstructuur waar gemeenten, zorgaanbieders én corporaties elkaar treffen. Voor bestuurlijk draagvlak en het uitwerken van de opgaven is dit wel noodzakelijk. Gezien het grote aantal betrokken partijen is het een uitdaging dit overleg compact en slagvaardig te houden. Daarom wordt gedacht aan het instellen van een Bestuurlijke Stuurgroep waarin de drie sectoren vertegenwoordigd zijn. Het is aan de vertegenwoordigers in de Bestuurlijke Stuurgroep om hun achterbannen te informeren en te betrekken. De Bestuurlijke Stuurgroep kan tevens dienen als bestuurlijke tafel voor het Pact voor Uitstroom, zodat de bestuurlijke aansturing van deze afspraken ook versterkt kan worden.

Voorgestelde samenstelling van de Bestuurlijke Stuurgroep is als volgt:

- Drie wethouders (waarvan minimaal één sociaal en één wonen; en één Haarlem, Haarlemmermeer en IJmond; minimaal één vertegenwoordiger GO BW).
- Drie corporaties (twee grotere en één kleinere, gezamenlijk actief in alle gemeenten).
- Drie zorg- en welzijnsaanbieders (één BW, één MO en één welzijn).

Voorstel 11

We stellen een Bestuurlijke Stuurgroep in, met een vertegenwoordiging van gemeenten, zorg- en welzijnsaanbieders en corporaties, voor de sturing op de opgaven voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang en het Pact voor Uitstroom. Van gemeentezijde nemen wethouders van Haarlem (welzijn en zorg), Heemstede (wonen), Heemskerk en Velsen (welzijn en zorg/ wonen) hieraan deel, evenals gemeente Haarlemmermeer.

Bijlage 1: Begripsbepalingen BZK

Onderstaande begripsbepalingen voor aandachtsgroepen en ouderen als onderdeel van volkshuisvestingsprogramma, zijn concept definities van het ministerie van BZK (juni 2023).

Begripsbepaling voor (lokale) woonzorgvisie is hetzelfde als voor de urgentie

Woningzoekenden die uitstromen uit een beschermd wonen instelling:

Woningzoekenden die een voorziening voor beschermd wonen als bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 verlaten.

Woningzoekenden die uitstromen uit instellingen voor klinische geestelijke gezondheidszorg:

Woningzoekenden die een verblijf in een instelling als bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wet langdurige zorg verlaten waar zij geneeskundige geestelijke zorg ontvingen of woningzoekenden die in verband met geneeskundige zorg als bedoeld in artikel 10, onderdeel g, van de Zorgverzekeringswet in een instelling verbleven in verband met zorg zoals psychiaters en klinisch-psychologen plegen te bieden en deze verlaten.

Woningzoekenden die uitstromen uit de vrouwenopvang en opvang voor slachtoffers van mensenhandel:

Woningzoekenden die een voorziening voor opvang als bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 verlaten voor slachtoffers van huiselijk geweld of mensenhandel en die daar verbleven omdat zij door problemen van relationele aard of geweld hun woonruimte hebben moeten verlaten.

Woningzoekenden die uitstromen uit detentie en forensische zorg:

Woningzoekenden die een inrichting of voorziening als bedoeld in artikel 1, onder b, van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen, een penitentiaire inrichting als bedoeld in artikel 1, onder b, van de Penitentiaire beginselenwet of een instelling voor forensische zorg als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet forensische zorg verlaten.

Stoppende sekswerkers:

Woningzoekenden die deelnemen aan een programma gericht op duurzaam stoppen met sekswerk waarbinnen begeleiding van sekswerkers plaatsvindt bij het vinden van ander werk, een andere woning of juiste zorg.

Begripsbepaling voor (lokale) woonzorgvisie is breder dan voor de urgentie

Mantelzorgers en mantelzorgontvangers:

Woningzoekenden die wegens het langdurige en intensieve karakter van de mantelzorg behoefte hebben aan andere woonruimte zodat zij deze kunnen ontvangen of verlenen.

De definitie van de aandachtsgroep kan door de gemeente indien gewenst ruimer worden geformuleerd dan de urgentiecategorie. Voor de urgentiecategorie geldt dat we in de ministeriele regeling nadere criteria opnemen voor de minimale afstand tussen mantelzorgontvanger en – verlener, intensiteit van de mantelzorg, verwachte duur, etc. Gemeenten kunnen de criteria ten gunste van de aanvrager verruimen, maar niet strenger inkaderen.

Mensen met een lichamelijke, verstandelijke of zintuiglijke beperking of psychische kwetsbaarheid en rolstoelafhankelijken:

Woningzoekenden die op grond van ernstige en chronische medische redenen (lichamelijke, verstandelijke of zintuiglijke beperking of psychische kwetsbaarheid of rolstoelafhankelijkheid) andere woonruimte of specifieke woonvormen behoeven.

Het gaat om de groep woningzoekenden waarbij de huidige huisvestingssituatie ook na aanpassingen op basis van de Wmo niet volstaat én om mensen die wegens hun beperking een specifieke woonbehoefte hebben (denk bijvoorbeeld mensen die hun ouderlijk huis willen verlaten). We zoeken aansluiting bij de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte.

(Dreigend) dakloze mensen:

Definitie (dreigend) dakloze mensen: Woningzoekenden die buitenslapen, mensen die verblijven in maatschappelijke opvang (woningzoekenden aan wie wegens dakloosheid een voorziening voor opvang is verleend als bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015), mensen in niet-conventionele woonplekken vanwege een gebrek aan huisvesting (zoals op een vakantiepark) en mensen die uit nood verblijven bij familie en vrienden.

Woningzoekenden die uitstromen uit de Jeugdhulp met verblijf en pleegzorg:

Woningzoekenden die de leeftijd van achttien jaar doch [maar] niet de leeftijd van drieëntwintig jaar hebben bereikt en die een accommodatie, gesloten accommodatie of voorziening voor pleegzorg als bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet verlaten.

De definitie van de aandachtsgroep is ruimer dan die van de urgentiecategorie: verschil met de urgentiecategorie is dat voor de bepaling van de woonbehoefte óók de woonvraag van mensen die uitstromen uit pleegzorg moet worden meegenomen.

Wel in (lokale) woonzorgvisie, geen wettelijke urgentie

Arbeidsmigranten:

Onderdaan van een andere lidstaat van de EU die zijn hoofdverblijf niet in NL heeft en in Nederland verblijft om tijdelijke werkzaamheden te verrichten.

Heeft betrekking op de woonbehoefte voor tijdelijke arbeidsmigranten, gebaseerd op het aantal werkplekken (binnen de woningmarktregio) dat door tijdelijke EU- arbeidsmigranten wordt ingevuld.

Woningzoekende studenten:

Woningzoekende die voltijds is ingeschreven bij een instelling als bedoeld in artikel 1.1.1. van de Wet educatie en beroepsonderwijs of bij een instelling als bedoeld in artikel 1.2 onderdelen a en b, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, gevestigd binnen het gebied van de woningmarktregio.

Woonwagenbewoners:

Woningzoekende die wil wonen in een woonwagen³¹ en voor wie het wonen in een woonwagen onderdeel uitmaakt van diens culturele identiteit doordat deze persoon zelf of zijn ouders of grootouders in een woonwagen hebben gewoond.

Woningzoekende ouderen:

Woningzoekenden van 65 jaar en ouder.

Het gaat hier met name om de woonbehoefte van mensen van huishoudens die toe zijn aan de volgende stap in hun wooncarrière, die beter past bij hun levensfase (denk aan behoefte aan geclusterde woonvorm, kleiner wonen nu kinderen uit huis zijn, etc). Dit sluit aan bij de uitwerking van het programma Wonen en Zorg voor Ouderen.

Wettelijke taakstelling

vergunninghouders:

Houders van een verblijfsvergunning als bedoeld in artikel 8, onderdeel a, b, c, of d, van de Vreemdelingenwet 2000, op basis van de gemeentelijke taakstelling bedoeld in artikel 28 van de Huisvestingswet.

Het huisvesten van vergunninghouders is al een wettelijke taak. De huisvesting van aandachtsgroepen moet plaatsvinden naast de huisvesting van urgenten.

³¹ Als bedoeld in artikel 235 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek.

Bijlage 2: Landelijke kaders

Nationale woon- en bouwagenda

Het Rijk heeft in maart 2022 de [Nationale Woon- en Bouwagenda](#) vastgesteld, waarmee het Rijk de diverse woon- en bouwopgaven in samenhang met andere belangen wil aanpakken, financieren en monitoren. De agenda kent een aantal programma's: Woningbouw, Betaalbaar wonen, Verduurzaming gebouwde omgeving, Leefbaarheid en veiligheid, Een thuis voor iedereen en Wonen en zorg voor ouderen. Meer dan voorheen neemt het Rijk hierbij de rol van normsteller en bewaker van nationale doelen die gerealiseerd dienen te worden.

Het Rijksprogramma [Een thuis voor iedereen](#) is erop gericht om de huisvesting van kwetsbare mensen (dak- en thuislozen, mensen die uitstromen uit een intramurale instelling, statushouders, sociaal-medisch urgenten) te verbeteren. Daarnaast richt het programma zich op de huisvesting van arbeidsmigranten, woonwagengebouwen en studenten. Belangrijk uitgangspunt van het programma is de inzet naar evenwichtige verdeling van kwetsbare groepen, en dat iedere gemeente daaraan bijdraagt door behoud en/of realisatie van voldoende sociale huurwoningen en toewijzing aan urgente groepen (fair share).

Het Rijksprogramma [Wonen en zorg voor ouderen](#) richt zich op de totstandkoming van voldoende geschikte woningen voor ouderen. Het programma sluit aan bij het programma [Wonen, Ondersteuning en Zorg voor ouderen](#) waarin het ministerie van VWS het voortouw neemt.

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Andere relevante ontwikkelingen op het snijvlak van wonen en zorg zijn de ingezette doordecentralisatie van Beschermd wonen en het [Nationale Actieplan Dakloosheid: Eerst een Thuis](#). De doordecentralisatie betekent dat niet alleen de centrumgemeenten, waaronder Haarlem, maar iedere individuele gemeente zich in moet zetten voor inwoners die behoefte hebben aan beschermd wonen. De insteek hierbij is dat mensen met psychische problemen zoveel mogelijk ondersteuning thuis (ambulant) of in de eigen woonplaats kunnen ontvangen.

Het Nationaal [Actieplan Dakloosheid: Eerst een Thuis](#) stelt als ambitie om dakloosheid fors en structureel terug te dringen, aansluitend bij de verklaring van Lissabon³² om dakloosheid in 2030 te beëindigen. Inzet is om toe te werken naar afbouw van langdurige en grootschalige opvang en in plaats daarvan – met zo min mogelijk tussenstappen – toe te werken naar het bieden van een stabiele woonplek met – gescheiden daarvan – de juiste begeleiding.

³² In de Declaration on Combatting Homelessness die op 21 juni 2021 door de 27 EU lidstaten is ondertekend, is opgenomen dat in 2030 niemand meer onvrijwillig op straat mag slapen omdat er geen veilige opvang is, het verblijf in opvanghuizen zo kort mogelijk moet duren, dakloze mensen die een zorginstelling, detentie of ziekenhuis verlaten passende huisvesting moeten krijgen, huisuitzettingen moeten worden voorkomen en niemand uit huis mag worden gezet zonder dat er een alternatief wordt geboden.

Regie op de volkshuisvesting

Om door middel van wet- en regelgeving de regie op de volkshuisvesting te versterken is een concept [Wet versterking regie Volkshuisvesting](#) in procedure gebracht³³. In de concept-wet is opgenomen dat gemeenten verplicht worden een volkshuisvestingsprogramma vast te stellen. Het volkshuisvestingsprogramma vervangt de (verplichte) woonvisie en wordt ondergebracht onder de Omgevingswet. Volgens de concept-wet zal het Rijk voorschrijven wat gemeenten moeten opnemen in het volkshuisvestingsprogramma. De woonzorgvisie (of het woonzorgprogramma) is een verplicht onderdeel hiervan, en bevat de lokale uitwerking van de nationale programma's *Een thuis voor iedereen* en *Wonen en zorg voor ouderen*.

Integraal Zorg Akkoord

Of mensen nu zelfstandig thuis wonen of in een intramurale zorgomgeving, overal dient zorg en ondersteuning passend te zijn. Door alle zorgpartijen in Nederland (inclusief zorgverzekeraars, zorgkantoren, Rijk en gemeenten) is daarvoor het [Integraal Zorg Akkoord \(IZA\)](#) ondertekend. Doel van dit akkoord is de zorg in Nederland toegankelijk, betaalbaar en van voldoende kwaliteit te houden. Daartoe wordt onder andere ingezet op gezondheid en welzijn (preventie) en het beter organiseren van zorg en ondersteuning in de thuissituatie. Het IZA hangt samen met andere landelijke programma's en akkoorden, zoals de eerder genoemde, het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en de Hervormingsagenda Jeugd.

³³ Het wetsvoorstel is in juli 2023 voor advies naar de Raad van State gestuurd en zal met het advies van de Raad van State te zijner tijd aan de Tweede Kamer worden aangeboden.

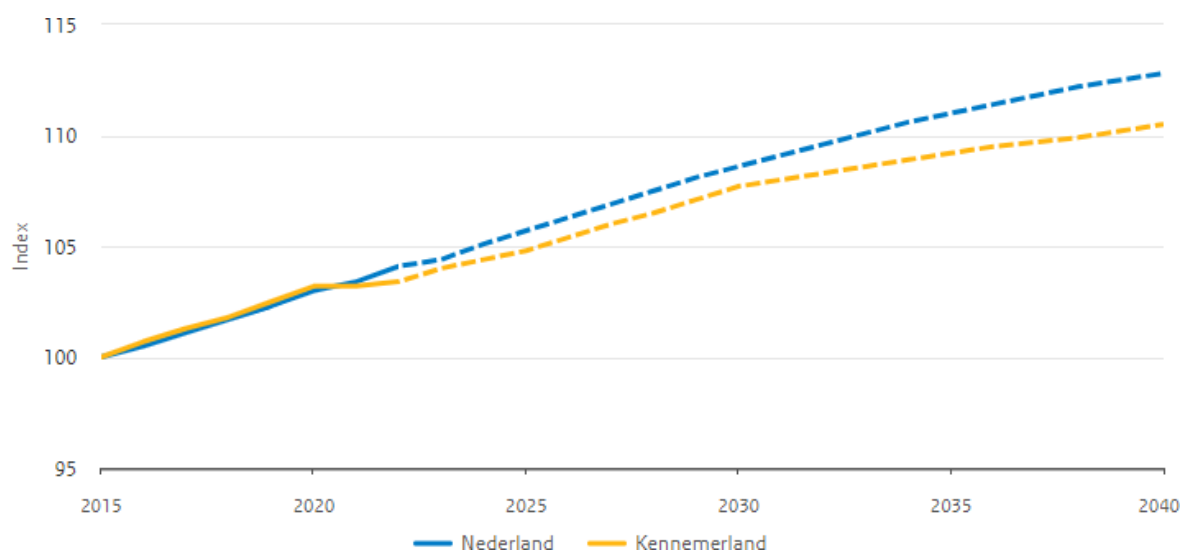
Bijlage 3: Demografische ontwikkelingen

In deze bijlage een aantal demografische cijfers en ontwikkelingen in de regio op een rij.

Tabel bijlage 3.1: Bevolkingsgrootte gemeenten 2023³⁴

Gemeenten	Aantal inwoners	% 65+
Haarlem	165.390	17%
Zandvoort	17.540	27%
Bloemendaal	23.920	27%
Heemstede	26.190	27%
Velsen	68.790	21%
Beverwijk	42.710	19%
Heemskerk	39.430	23%
<i>Totaal</i>	<i>383.970</i>	

Figuur bijlage 3.1 Bevolkingsontwikkeling voor de regio Zuid Kennemerland en IJmond in relatie tot Totaal van Nederland. Verwachting 2040 voor Zuid Kennemerland en IJmond: **407.340**

³⁴

https://www.regiobeeld.nl/bevolkingsontwikkeling?regioIndeling=ZS&demografischeDrukCategorie=Demo&leeftijdsklasse=65%2B&leeftijdOpties=0&bevolkingsopbouwRegio=ZS13&leeftijdsklasse_1phh=plus65&huishoudenType=Alleenstaand®io=ZS13#bevolkingsopbouw

Tabel bijlage 3.2: Bevolkingsopbouw 2022 en 2040 regio Zuid Kennemerland en IJmond.

	0-19		20-64		65-79		80+	
Jaar	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal
2022	21,6%	82.130	57,9%	220.700	15,1%	57.410	5,5%	20.810
2040	21%	85.520	53,3%	216.940	17,1%	69.650	8,6%	35.230

Bijlage 4: Bevindingen per aandachtsgroep

Mensen met psychische kwetsbaarheid en (dreigend)

dakloze mensen

Onder deze groep verstaan we:

Omschrijving
Mensen met een behoefte aan wonen met begeleiding, beschut, beschermd wonen (Wmo, Wlz)
(Dreigend) dakloze mensen inclusief economisch daklozen
Mensen die de thuissituatie hebben verlaten, of dreigen te verlaten in verband met risico's voor hun veiligheid als gevolg van huiselijk geweld
Mensen die uitstromen uit detentie/ forensische zorg
Mensen met multiproblematiek, zoals GGZ, LVB, gedragsproblematiek (intramuraal en extramuraal)

NB. Jongeren komen apart aan bod.

Beleid

Rijksbeleid zet met de verdere decentralisatie van beschermd wonen in op voorkomen van instroom, bevorderen van uitstroom naar zelfstandig wonen in de wijk. Voor de aanpak van dakloosheid ligt de focus op 'wonen eerst' en preventie met passende en flexibele begeleiding op maat. Integraal werken is daarbij een noodzakelijke randvoorwaarde.

Uitgangspunten regio³⁵

Regionale samenwerking rond Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang vindt plaats op het niveau van Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer. Haarlem is centrumgemeente voor deze taken, hetgeen betekent dat zij de rijksmiddelen hiervoor ontvangt en de taken uitvoert namens, en in afstemming met de andere gemeenten. De eerder genoemde doordecentralisatie van Beschermd Wonen krijgt in onze regio gestalte door de oprichting van een gemeenschappelijk orgaan. Door middel van dit orgaan zal deze taak per 2024 door de gemeenten gezamenlijk uitgevoerd worden.

Voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang heeft een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden. Middels deze aanbesteding wordt onder andere ingezet op een duidelijker scheiding van wonen en zorg. Daarnaast wordt ingezet op een gezamenlijke ontwikkelagenda voor de spreiding en beschikbaarheid van voldoende passende huisvesting voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang.

³⁵ Kader opvang, wonen en herstel, 2022 tot en met 2027 (2021).

Met het beleidskader en uitvoeringsprogramma Opvang, Wonen en Herstel wordt in Zuid-Kennemerland/IJmond en Haarlemmermeer gewerkt aan vier speerpunten:

- 🕒 Versterken van preventie.
- 🕒 Verbeteren van ondersteuning op maat.
- 🕒 Vergroten tijdelijke en structurele woonoplossingen.
- 🕒 Realiseren van stabiele uitstroom.
- 🕒 Met name het derde speerpunt overlapt met de woonzorgvisie.

Een urgent aandachtspunt is de druk op de maatschappelijke opvang. Dat komt enerzijds doordat centrumgemeente Haarlem de afgelopen jaren een ruimhartig opvangbeleid onder de Wmo hanteerde en mensen opving die geen perspectief hadden op uitstroom binnen de regio. Anderzijds is het lastig om mensen die wel recht hebben op uitstroom snel te laten uitstromen. De centrumgemeente werkt aan beleid en regelgeving om de reikwijdte van de toegang tot de maatschappelijke opvang te beperken, andere groepen op andere manieren te huisvesten en huidige cliënten te laten uitstromen.

Gemeenten, woningcorporaties, zorg- en welzijnsorganisaties in Zuid-Kennemerland/ IJmond hebben op 8 oktober 2020 het Pact voor Uitstroom getekend. Met dit pact spreken de deelnemende partijen in IJmond en Zuid-Kennemerland hun commitment uit om de uitstroom van cliënten uit intramuraal verblijf naar zelfstandig wonen met begeleiding, maar de afspraken kunnen ook gebruikt worden om instroom te voorkomen. De partijen delen de ambitie om cliënten die uitstromen uit een zorginstelling passende huisvesting te bieden met voldoende zorg in een prettige wijk, van waaruit zij volop kunnen meedoen aan de samenleving. Tegelijk willen de partijen rekening houden met andere bewoners en het leefklimaat in kwetsbare wijken. Er zijn afspraken gemaakt over het kunnen toewijzen van maximaal 178 woningen per jaar de komende 10 jaar op basis van een regionale verdeelsleutel. De Opstapregeling in Haarlemmermeer biedt de mogelijkheid maximaal 45 woningen per jaar met urgentie toe te wijzen.

Kenmerken GGZ in regio³⁶

- 🕒 Het totaal aan GGZ-patiënten in de regio in 2021 is lager dan gemiddeld in Nederland: 408 per 10.000 inwoners tegenover 444 per 10.000 inwoners. Het aantal specialistische GGZ patiënten met verblijf ligt daarentegen hoger in de regio ten opzichte van het gemiddelde in Nederland: 24 per 10.000 inwoners respectievelijk 21 per 10.000 inwoners.
- 🕒 Het aantal zelfstandig wonende volwassenen met psychiatrische problematiek is de afgelopen jaren met name in Haarlem en Heemstede toegenomen.

³⁶ Zorginstituut Nederland.

- De meeste BW- en MO-voorzieningen zijn in Haarlem gesitueerd, zie tabel Bijlage 4.2.
- Wachttijsten binnen de GGZ zijn in de regio, in dit geval inclusief gemeenten Castricum en Uitgeest, onder het gemiddelde van Nederland en binnen de zogenaamde treeknorm (14 weken)³⁷.

Tabel Bijlage 4.1: Aantal zelfstandig wonende personen van 19 jaar of ouder met psychiatrische problematiek³⁸

	Aantal zelfstandig wonende personen van 19 jaar of ouder met psychiatrische problematiek
Haarlem (2020)	1.440
Haarlem (2025)	1.590 (110%)
Zandvoort (2020)	170
Zandvoort (2025)	170 (100%)
Bloemendaal (2020)	60
Bloemendaal (2025)	60 (100%)
Heemstede (2020)	110
Heemstede (2025)	120 (109%)
Velsen (2020)	510
Velsen (2025)	510 (100%)
Beverwijk (2020)	380
Beverwijk (2025)	380 (100%)
Heemskerk (2020)	260
Heemskerk (2025)	270 (104%)

³⁷ Zorgaanbieders, zorgverzekeraars en Zorgverzekeraars Nederland hebben in 2005 afspraken gemaakt over aanvaardbare wachttijden in de zorg. Die afspraken vormen samen de zogeheten 'treeknorm'.

³⁸ Wonenenzorgopdekaart.nl

Tabel Bijlage 4.2: voorzieningen: Beschermd Wonen- en Maatschappelijke opvangvoorzieningen per gemeente³⁹

	Aantal voorzieningen Beschermd Wonen	Aantal voorzieningen Maatschappelijke Opvang
Haarlem	7	5
Zandvoort	2	0
Bloemendaal	3	0
Heemstede	1	0
Velsen	2	0
Beverwijk	0	1
Heemskerk	0	0

Ontwikkelingen binnen de doelgroep

Inzichten van de aanbieders:

- De instroomgroep voor beschermd wonen (BW) is complexer geworden; zwaardere, meervoudige problematiek. Intramuraal groepswonen is daardoor ook ingewikkelder geworden.
- Er is meer sprake van chronische, lichamelijke aandoeningen (vooral bij ouderen). Dit vraagt om woonruimte die passend is voor ouderen: nultreden, rolstoel-/ rollatordoorgankelijk. Dit betreft een groep die niet meer zal uitstromen.
- Voor mensen met meervoudige problematiek is onvoldoende aanbod voor in de regio (Domus Plus, skaeve huse). Voor skaeve huse gaat het om 24 woningen in de komende 10 jaar³⁸; deze mensen hebben wel zorg nodig.

Behoeft-ontwikkeling

De totale omvang van mensen met psychische kwetsbaarheid in 2022 is onbekend, maar op basis van beschikbare informatie over plaatsen gaan we uit van ca. 4.400 personen. Hierna zetten we de omvang en behoefte-ontwikkeling van verschillende deelgroepen uiteen.

Beschermd en beschut wonen met Wmo Indicatie³⁹

Voor de groep beschermd wonen met een Wmo-indicatie zijn prognoses geraamd. Op grond van het bekostigingsmodel van de nieuwe aanbesteding Beschermd Wonen zijn grofweg de volgende woonzorgarrangementen af te leiden:

- Beschermd thuis (alleen trajectbegeleiding) ('gespikkeld').
- Beschermd thuis met een vorm van woonbegeleiding en/of veiligheid ('geclusterd').
- Beschermd wonen (intramuraal).

³⁹ Wonenenzorgopdekaart.nl

Categorie 1 bestaat in de huidige situatie niet (en is daarom niet meegenomen in de basisraming). Het nieuwe 'beschermd thuis geclusterd' komt overeen met het huidige 'beschut wonen'. Met 'beschermd wonen' wordt in de oude en nieuwe situatie hetzelfde bedoeld.

Naast een basisraming (bij ongewijzigd beleid) zijn twee beleidsscenario's doorgerekend. De scenario's hebben als uitgangspunt de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis (i.c. van intramuraal wonen naar zelfstandig wonen met begeleiding), rekening houdend met beleidskeuzes en maatschappelijke trends. Op grond van die scenario's zou in de regio de vraag naar (intramuraal) beschermd wonen afnemen, terwijl de vraag naar andere woonzorgarrangementen toeneemt (beschut wonen, beschermd thuis, zelfstandig wonen met begeleiding). Dat laat overigens onverlet dat de vraag naar specifieke vormen van beschermd wonen – zoals Domus Plus - onverminderd blijft. De komende maanden zullen gemeenten, zorgaanbieders en corporaties bepalen welk scenario het meest realistisch wordt geacht. In tabel 4.3. wordt voor beide scenario's per gemeente een prognose gegeven van de vraag naar verschillende woonzorgarrangementen.

Tabel 4.3 Gematigd en ambitieus (beleid)scenario per gemeente

Gemeente en Wmo-voorziening	Scenario gematigd			Scenario ambitieus		
	2025	2030	2040	2025	2030	2040
Haarlem	262	268	280	262	267	280
Zelfstandig wonen met ambulante begeleiding	5	12	28	5	12	28
Beschermd thuis gespikkeld	9	25	56	14	37	84
Beschut wonen	55	65	84	55	65	84
Beschermd wonen	193	166	112	188	153	84
Zandvoort	20	19	20	19	20	20
Zelfstandig wonen met ambulante begeleiding	0	1	2	0	1	2
Beschermd thuis gespikkeld	1	2	4	1	3	6
Beschut wonen	4	4	6	4	4	6
Beschermd wonen	15	12	8	14	12	6
Bloemendaal	17	18	17	17	18	17
Zelfstandig wonen met ambulante begeleiding	0	1	2	0	1	2
Beschermd thuis gespikkeld	1	2	3	1	2	5
Beschut wonen	4	5	5	4	5	5
Beschermd wonen	12	10	7	12	10	5
Heemstede	14	15	14	15	15	13
Zelfstandig wonen met ambulante begeleiding	0	1	1	0	1	1
Beschermd thuis gespikkeld	0	1	3	1	2	4
Beschut wonen	4	4	4	4	4	4
Beschermd wonen	10	9	6	10	8	4

Velsen	39	39	37	39	39	37
Zelfstandig wonen met ambulante begeleiding	1	2	4	1	2	4
Beschermd thuis gespikkeld	1	3	7	2	5	11
Beschut wonen	9	10	11	9	10	11
Beschermd wonen	28	24	15	27	22	11
Beverwijk	62	64	64	62	64	63
Zelfstandig wonen met ambulante begeleiding	1	3	6	1	3	6
Beschermd thuis gespikkeld	2	6	13	3	9	19
Beschut wonen	20	20	19	20	20	19
Beschermd wonen	39	35	26	38	32	19
Heemskerk	23	24	22	23	24	23
Zelfstandig wonen met ambulante begeleiding	0	1	2	0	1	2
Beschermd thuis gespikkeld	1	2	4	1	3	7
Beschut wonen	6	7	7	6	7	7
Beschermd wonen	16	14	9	16	13	7
Eindtotaal	437	447	454	437	447	453

Maatschappelijke opvang⁴⁰

Voor de maatschappelijke opvang zijn geen prognoses beschikbaar. Deze groep heeft diverse problematiek. Zo verblijven in de opvang ook economisch daklozen: bij deze mensen is dakloosheid door bijvoorbeeld baanverlies het voornaamste probleem. Maar zij vallen niet onder de Pact-regeling en stromen daardoor nog minder snel uit. Een aparte aanpak voor deze groep is dan ook nodig. Inschatting van de omvang (volgens de aanbieders) is voor alleen IJmond al minimaal 60 personen per jaar⁴¹.

Gemeenten hebben ook een inschatting gedaan van de omvang van de groep dreigend dakloos.

Tabel Bijlage 4.5: Huisvesting en zorg - Maatschappelijke opvang (MO) en dreigend dakloos

	Huisvesting en zorg 2023
Aantal unieke personen in MO	382 personen
Inschatting dreigend dakloos	45 personen

Vrouwenopvang⁴²

Volgens de gemeenten worden 123 vrouwen opgevangen in de vrouwenopvang.

⁴⁰ Bron: uitvraag gemeenten ZKIJ (2023).

⁴¹ Bron: HHM (2019).

⁴² Bron: uitvraag gemeenten ZKIJ (2023).

Tabel bijlage 4.6 Huisvesting en zorg vrouwenopvang

	Huisvesting en zorg 2023
Aantal unieke vrouwen in dagopvang	123 personen

Multiproblematiek, extreem overlastgevend

- Een inschatting van de doelgroep skaeve huse is beperkt qua omvang (24 woningen in de komende 10 jaar) maar er zijn vooralsnog nauwelijks huisvestingslocaties.
- In centrumgemeente Haarlem is een Domus Pluslocatie in ontwikkeling, met 24 plekken.

Tabel Bijlage 4.7: Huisvesting en zorg - Multiproblematiek

Huisvesting en zorg 2030	
Inschatting behoefte	Skaeve huse: 24 woningen (4 clusters van 6 woningen)
Aanbod	Skaeve huse • Velsen: 3 woningen • Haarlem: in ontwikkeling Domus Plus Haarlem: 24 plekken in ontwikkeling

Uitstromers

Uit de laatste monitor⁴³ van het Pact voor Uitstroom, d.d. oktober 2023, blijkt dat het aantal afgesproken woningen (maximaal 178 woningen/ jaar) niet wordt gehaald. Mogelijk komt dat door de afspraken over regiobinding en woonbehoefte. De behoefte aan woningen is zeker aanwezig maar komt niet overeen met de locaties van beschikbare woningen in de regiogemeenten: zo is er veel behoefte aan woningen in Haarlem waar ook veel opvangvoorzieningen zijn. Het aantal mensen op de wachtlijst om uit te stromen staat volgens de monitor op 82, waarvan 51 op de wachtlijst voor Haarlem. De vraagdruk blijft dus hoog: het afgesproken aantal uitstroomwoningen per jaar is eerder aan de lage dan de hoge kant.

⁴³ Bron: (concept) Monitor Voortgang Uitstroomregeling Pact IJmond en Zuid-Kennemerland 2022 tm/ 2 oktober 2023 (2023).

Aantal uitstromers uit BW/ MO/ VO/ detentie naar zelfstandig woning	107 personen (2022)
Aantal mensen op de wachtlijst voor uitstroom	82 (2022)

Jongeren met zorg met verblijfbehoefte

Beleid

De Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 (2023) heeft twee doelen, die nadrukkelijk aan elkaar zijn gekoppeld:

1. Betere en tijdige zorg en ondersteuning, op de juiste plek en wanneer dit nodig is.
2. Een beheersbaar en daarmee duurzaam financieel houdbaar stelsel.

Hiervoor wordt landelijk ingezet op beleidsmaatregelen zoals jeugdhulpplicht voor de meest kwetsbare jeugdigen en gezinnen. Jeugdigen en ouders met bijvoorbeeld opvoedvragen kunnen op een laagdrempelige manier in de wijk terecht. De inzet betreft ook stevige lokale teams en toegang. Ook voor de jeugdzorg geldt: zo thuis mogelijk.

Regionaal Beleid

Op het gebied van jeugdhulp werken de gemeenten in Zuid-Kennemerland/IJmond nauw samen. Een van de thema's is de transformatie van de residentiële jeugdhulp, waarin op een nieuwe manier zorg en kleinschalig wonen wordt vormgegeven ter verbetering van de kwaliteit en effectiviteit. (Boven)regionaal⁴⁴ is de opgave om enerzijds de instroom in de residentiële jeugdhulp te voorkomen c.q. te beperken en anderzijds op het verbeteren van de accommodaties. De verbetering richt zich op het ombouwen van grootschalige instellingen -zowel gesloten als open- naar zo thuis mogelijk kleinschalige woonvormen in de wijk, waar jongeren langer durend kunnen blijven wonen.

- 🕒 Voor de gesloten jeugdhulp is het streven dat deze in 2030 geheel is afgebouwd.
- 🕒 Het beperken van de instroom richt zich op het voorkomen van uithuisplaatsingen door extra inzet van ambulante hulp in gezinnen.
- 🕒 Zowel in de thuissituatie als in kleinschalige woonvormen is het van belang dat jongeren kunnen door- of uitstromen naar een volgende passende woonplek, al dan niet met een vorm van begeleiding.

⁴⁴ Bron: Een Thuis voor Noordje, 2021 en Toekomstperspectief JeugdzorgPlus Zuid-Kennemerland en IJmond, 2023.

De regionale inzet draagt bij aan een dekkend zorglandschap op de schaalgrootte van Noord-Holland, zoals verwoord in het bovenregionale plan *Een Thuis voor Noordje* en in de visie *Open Driemilieusvoorzieningen; op weg naar kleinschalige woonvormen*.

Kenmerken regio

- ☉ Het totaal aantal jeugdzorgtrajecten volgt de landelijke trend. De verwachting is een snelle toename, met name jeugdhulp zonder verblijf, vervolgens zal het aantal zich stabiliseren.⁴⁵
- ☉ Het percentage kinderen en jongeren dat gebruik maakt van jeugdzorg is alleen in Velsen en Beverwijk (beide 12%) boven het Nederlandse gemiddelde (11%).⁴⁶

Behoeft-ontwikkeling

Aanbieders benoemen met name:

- ☉ In de regio zijn nu drie kleinschalige woonvoorzieningen. De komende jaren is meer van dit soort huizen in de regio nodig, in de nabijheid van school, openbaar vervoer en wijkvoorzieningen maar niet dicht op burens. Het gaat dan om een zogenaamd moederhuis voor 4 tot 6 jeugdigen met idealiter een aantal studio's in de buurt.
- ☉ De schattig is dat ca. 40 jongeren doorstromen voor wie geen huisvesting voor handen is: veelal (zelfstandige) woonruimte met begeleiding. Hier zit wel een gradatie in van mate van beschuttheid/ondersteuning. Een kleiner deel van uitstromers gaat naar een Wlz-instelling.
- ☉ Tussenvormen zijn nodig voor de stap naar (meer) zelfstandig kunnen wonen in een beschermde omgeving, al is de uitstroom naar een zelfstandige woonruimte weer lastig vanwege de beperkte beschikbaarheid.

Verwachte ontwikkeling van aanbod en vraag tot 2025

NB. Onderstaande data is te beperkt; consortia jeugdhulp gaan de behoefteontwikkeling 18- en 18+ specificeren.

Gemiddeld melden zich jaarlijks ongeveer 50 tot 60 dakloze jongeren (18-23 jaar) voor opvang; het overgrote deel kampt met OGGZ-problematiek.

Tabel Bijlage 4.9: Huisvesting en zorg voor jeugdigen in verblijf 2021 en inschatting behoefte 2025⁴⁷

	Huisvesting en zorg 2021	Huisvesting en zorg 2025	Opgave
Aandachtsgroep jeugdigen in verblijf (18-)	755 jeugdigen		

⁴⁵ Bron: Beleidsinformatie Jeugd, CBS.

⁴⁶ Bron: Regiobeeld Kennemerland, 2023.

⁴⁷ Toekomstperspectief JeugdzorgPlus Zuid-Kennemerland en IJmond

Aantal plaatsen kleinschalige woonvoorziening jeugdzorg+ (18-)	26 personen (3 locaties)	Inschatting behoefte korte termijn: 36 personen	+10 plaatsen, tot 2025 (na 2025: geen prognose voor handen)
Aantal plaatsen voor dakloze jongeren (18+)			50-60 plaatsen/ jaar

Mensen met verstandelijke en lichamelijke beperking

Beleid

De betrokken partijen in de gehandicaptenzorg en VWS hebben gezamenlijk de Toekomstagenda (2021) opgesteld, waarmee zij de noodzakelijke stap wilden zetten naar een toekomstbestendige zorg en ondersteuning voor mensen met een beperking. Er zijn zes speerpunten benoemd in de programmatische Uitwerking Toekomstagenda 2022-2026 (2022):

1. Complexe zorg, inzet op onder meer vroegsignalering en goede toeleiding, passende en betaalbare Wlz-zorg en kennisinfrastructuur
2. Mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB): inzet op onder meer bewustwording, continuïteit van zorg en ondersteuning, huisvesting
3. Cliëntondersteuning: voortzetting van gespecialiseerde ondersteuning van cliënten en naasten
Stimuleren van technologie & innovatie bij zorgorganisaties
4. Vakmanschap & arbeidsmarkt: inzet op onder meer betere aansluiting van onderwijs op praktijk en behouden van professionals
5. Levenslang en levensbreed Wmo, gericht op thuiswonenden met een blijvende aandoening.

Ontwikkeling doelgroep

De zorgaanbieders⁴⁸ zien de volgende ontwikkeling:

- ➊ Diversiteit en verzwaring binnen de groep mensen met een verstandelijke beperking groeien: er is vaker sprake van combinatie met bijvoorbeeld licht verstandelijke beperking, verslaving en gedragsproblemen en/of meervoudige, complexe beperkingen. Het gaat veelal om mensen met een Wlz-indicatie.
- ➋ De grotere mate van gedragsproblemen en complexiteit maakt kans op ontsporing bij onder meer het zelfstandig wonen groter.
- ➌ Cliënten met zware problematiek worden bij het ouder worden qua gedrag 'zachter' en kunnen dan wel doorstromen naar een woning in de wijk.

⁴⁸ Dit betreft met name de zorgaanbieders voor mensen met een verstandelijke beperking.

Kenmerken regio

- De afgelopen jaren is het aantal lichamelijke en zintuigelijke gehandicapten met een Wlz-indicatie minder hard gegroeid in de regio ten opzichte van het totaal in Nederland. De verwachting is dat het aantal vanaf 2030 stabiel blijft (510 cliënten). Het totaal van Nederland zal nog licht stijgen.
- Er zijn geen of weinig locaties voor gehandicaptenzorg in Zandvoort en Bloemendaal.

Behoeftte-ontwikkeling

- Intramurale voorziening voor zorgzwaartepakket VG7+ (indicatie 'Verblijf zwaar in combinatie met gedragsproblematiek') is nodig: deze vraag neemt toe volgens de aanbieders.
- Streven is de ontwikkeling naar een ander type woonvorm: geclusterd wonen met gemiddeld 25-30 cliënten. Kleinschaligere locaties zijn niet meer rendabel.
- Combinatie van lichte en zwaardere zorg op een locatie is gewenst. De Hartekampgroep is hiermee bezig op eigen grond, in samenwerking met een corporatie en aanbieders ouderenzorg.
- Daarnaast is veelal sprake van verouderde (intramurale) complexen: renovatie is gewenst.

Verwachte ontwikkeling van aanbod en vraag 2020-2040⁴⁹

- Voor mensen met een verstandelijke beperking met een indicatie vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz) gaat het vooral om de indicatie Verblijf zwaar/ gedrag en (in mindere mate) ook om de indicatie Verblijf matig, dat geldt eveneens voor de komende 20 jaar. Er is nauwelijks sprake van groei, maar het huidige aanbod is al onvoldoende toereikend. Er zijn tot 2040 in de regio (daarom) zo'n 310 *extra plaatsen nodig* die geschikt zijn voor deze groep.
- De groep mensen met een lichamelijke beperking met een Wlz-indicatie is klein qua omvang, maar divers. De groep lijkt niet toe te nemen. Voor deze mensen is binnen de regio het aanbod beperkt; waarschijnlijk maakt een groot deel gebruik van gespecialiseerde voorzieningen buiten de regio. Nadere duiding van de prognose bij aanbieders is gewenst om de opgave aan te kunnen geven.

Tabel Bijlage 4.10: Verwachte ontwikkeling van aanbod en vraag 2022-2040 – personen met een beperking

	Huisvesting en zorg 2022	Prognose huisvesting en zorg 2040	Opgave
Omvang aandachtsgroep verstandelijke beperking met Wlz-indicatie	1.520 personen	Prognose behoefte: 1.580 personen	Gezien de groei in omvang en afname van aanbod betreft de opgave 310 plaatsen.
Aanbod	1.290 plaatsen (intramuraal)	Prognose aanbod: 1.270 plaatsen	

⁴⁹ Bron: Verkenning wonen met zorg 2021-2040, Zuid-Kennemerland en IJmond (ABF Research, 2022).

		(intramuraal)	
Omvang aandachtsgroep <i>fysieke beperking met Wlz-indicatie</i>	115 personen	Prognose behoefte: 115 personen	
Aanbod	55 plaatsen (intramuraal)	Prognose aanbod: 55 plaatsen (intramuraal)	

Ouderen

Deze groep betreft ouderen van 65 jaar en ouder.

Beleidsontwikkeling

Nederland vergrijsst in hoog tempo. De sterke toename van het aantal huishoudens van 75 jaar of ouder gaat gepaard met een stijging van de vraag naar intensieve (intramurale) zorg en een groeiende behoefte aan voor ouderen geschikte woningen. Gezondheidsbeperkingen en mobiliteitsproblemen treden vanaf de leeftijd van 75 jaar in aanmerkelijk hogere mate op dan op jongere leeftijden. Het Rijk zet al jaren in op zelfstandig en thuis wonen, met (digitale) ondersteuning (zelf als het kan, thuis als het kan, digitaal als het kan). Dat betekent (meer) intensieve zorg aan huis. Met een beperkte uitbreiding van verpleeghuisplekken ligt de nadruk op zelfstandige huisvesting.

Het landelijk programma Wonen, ondersteuning en zorg voor ouderen benoemt de volgende pijlers:

1. *Samen vitaal ouder worden*: normaliseren in plaats van medicaliseren, voorbereiden op ouder worden, re-ablement (ondersteuning gericht op zelfregie), versterken van de ondersteuningsstructuur, intergenerationeel wonen
2. *Sterke basiszorg voor ouderen*: bevorderen van goede samenwerking binnen de zorg (tussen Wlz, Zvw, Wmo), realiseren van teams in de wijk, doorontwikkeling van de geneeskundige zorg voor specifieke patiëntgroepen.
3. *Passende Wlz-zorg*: scheiden wonen en zorg, opzetten regionale ondersteuningsstructuur, domeinoverstijgend samenwerken, meerjarig contracteren en sturingsinstrumenten voor zorgkantoren
4. *Wonen en zorg voor ouderen*: versnellen van de woningbouw⁵⁰, het verbeteren van de doorstroming en het verbeteren van de leefomgeving zodat deze ook bijdraagt aan het langer zelfstandig wonen. Dit maakt onderdeel uit van
5. *Arbeidsmarkt en innovatie*: ontwikkelen van nieuwe werkvormen, sociale en technologische innovatie, en goed werkgeverschap.

⁵⁰ 170.000 nultredenwoningen, 80.000 geclusterde woningen voor ouderen en 40.000 zorggeschikte woningen realiseren t/m 2030.

In het kader van dit programma en de uitwerking van woondeals heeft BZK de huisvestingsopgave voor ouderen per gemeente tot 2030 in beeld gebracht⁵¹. Hierbij wordt uitgegaan van drie woningtypen: nultredenwoningen, geclusterd wonen (met ontmoetingsruimte), zorggeschikte woningen voor 24 uurszorg (Wet langdurige zorg)⁵².

De provincies spelen een coördinerende rol bij de uitwerking van het programma Wonen en zorg voor ouderen: de vertaling naar concrete plannen en voorstellen, met de opdracht om met gemeenten, zorgaanbieders, corporaties en zorgkantoor versnelling te brengen in de realisatie van voldoende ouderenhuisvesting.

Kenmerken regio

- ⦿ Het aantal ouderen groeit en het mantelzorgpotentieel⁵³ ligt onder het Nederlands gemiddelde en daalt verder.
- ⦿ Het aantal kwetsbare ouderen (75+) neemt in 2030 toe met 26%⁵⁴. De groep patiënten met een combinatie van chronische ziekten, in de regio groeit door toename in behandelmogelijkheden én vergrijzing, omdat ouderen vaker meerdere aandoeningen hebben.
- ⦿ De wachtlijsten voor intramurale verpleging en verzorging zijn vaak boven de treeknorm⁵⁵, al zijn ze korter dan landelijk.
- ⦿ Het ouderenzorgvastgoed is verouderd: 50% van de verpleeghuiscapaciteit is na 1995 niet meer gerenoveerd.
- ⦿ Er zijn arbeidsmarkttekorten in de curatieve (gericht op genezing) en langdurende zorg en deze tekorten nemen toe richting 2030.

Tabel Bijlage 4.11: Aantal woonzorgcomplexen ouderen per gemeente⁵⁶

	Aantal woonzorgcomplexen
Haarlem	52
Zandvoort	6
Bloemendaal	7
Heemstede	5
Velsen	10
Beverwijk	8
Heemskerk	8

⁵¹ Kenmerken regio

⁵² De definities staan in bijlage 1.

⁵³ Mantelzorgpotentieel: ratio 50-64 jarigen en 85-plussers.

⁵⁴ Bron: Regiobeeld Kennemerland, 2023.

⁵⁵ Zorgaanbieders, zorgverzekeraars en Zorgverzekeraars Nederland hebben in 2005 afspraken gemaakt over aanvaardbare wachttijden in de zorg. Die afspraken vormen samen de zogeheten 'treeknorm'.

⁵⁶ Wonenenzorgopdekaart.nl

Ontwikkeling doelgroep

- ⦿ Volledig Pakket Thuis (VPT), oftewel verpleeghuiszorg aan huis, is groeiende: in thuiszorg is een enorme toename van cliënten die intensieve zorg nodig hebben.
- ⦿ In de thuiszorg is sprake van psychogeriatric, zoals dementie, Alzheimer, en somatiek. Bij somatiek wordt de hulp van familie en mantelzorgers ingezet. Zodra psychogeriatric neigt naar zorgzwaartepakket5 komt de persoon op de wachtlijst voor een intramurale setting.
- ⦿ De intramurale groep heeft daardoor zware problematiek (somatic en vooral psychogeriatric): de diversiteit binnen een verpleeghuis verdwijnt. Dit vereist meer van het personeel en ook ander personeel.
- ⦿ Intramuraal neemt de mutatiegraad toe; degenen die als laatste binnenkomen, overlijden over het algemeen eerder.

Behoeft-ontwikkeling

- ⦿ De vraag naar intramurale verpleeghuisplekken blijft groot, maar uitbreiding van plaatsen is slechts zeer beperkt mogelijk vanuit Rijksbeleid dat inzet op afbouw van intramurale (verpleeghuis)capaciteit op lange termijn.
- ⦿ Daarnaast is er behoefte aan: aanleunwoningen, groepswoningen, geclusterd wonen nabij een bestaande zorglocatie/ verpleeghuis. Voor de doorstroom is aanbod in koop en vrije sectorhuur ook nodig.
- ⦿ Woningen waar ouderen dicht bij elkaar (geclusterd) wonen, is wezenlijk om zorg financieel haalbaar en voor cliënt aantrekkelijk te maken. Dat kan gaan om een mix van jonge(re) en oudere bewoners, met en zonder zorg.

Definities woningtypen ouderen en BZK-prognose ouderenhuisvesting

In het kader van het landelijke programma Wonen en zorg voor ouderen en de uitwerking van woondeals heeft het ministerie van BZK de huisvestingsopgave voor ouderen per gemeente tot 2030 in beeld gebracht. Hierbij wordt uitgegaan van drie woningtypen:

6. Nultredenwoningen
7. Geclusterde woonvormen
8. Zorggeschikte woningen.

De definities van het Rijk staan hieronder vermeld.

Nultredenwoningen

Nultredenwoningen zijn reguliere woningen die zowel intern als extern toegankelijk zijn. Dit houdt in dat je de woningen kan bereiken zonder trap te lopen (extern toegankelijk) en dat keuken, badkamer, toilet en minimaal 1 slaapkamer zonder trappen te bereiken zijn (intern toegankelijk).

Geclusterde woonvormen

Geclusterde woonvormen zijn onder andere hofjeswoningen, serviceflats en seniorenflats. Geclusterde woonvormen beslaan woningen die voldoen aan de uitgangspunten voor nultredenwoningen. Daarnaast zijn deze woonvormen ingericht op het bevorderen van sociaal contact en gemeenschapsgevoel, waardoor eenzaamheid wordt tegengegaan. Er moet een ontmoetingsruimte in pandig aanwezig zijn en de woonvorm is wordt voor minimaal 50% bewoond door 55+'ers. Landelijk gaat het Rijk bij clustering uit van een schaal van minimaal 12 woningen. De schaal voor clustering kan op het platteland of in kleine kernen lager liggen. Het verdient aanbeveling dat de woningen dementievriendelijk ingericht worden.

Zorggeschikte woningen

Zorggeschikte woningen zijn zelfstandige woningen die onderdeel zijn van een geclusterde vorm waarin WLZ-zorg geleverd wordt voor bewoners. Deze zorggeschikte woningen zijn bedoeld voor mensen die in de huidige situatie vaak naar een verpleeghuis gaan.

Om zorg te kunnen leveren is het van belang dat deze wooneenheden en de toegang hiertoe rolstoel- of rollatorgeschikt zijn, met voldoende ruimte bij de entree, in de toiletruimte en in de badkamer. Ook dient de woning brandveilig te zijn en te beschikken over een goede en stabiele internetverbinding voor domotica.

Verwachte ontwikkeling van aanbod en vraag 2020-2040⁵⁷

Het aantal 65-plussers neemt de komende 20 jaar toe van 53.000 naar 74.000 (40%).

- 🕒 Van alle 52.250 geschikte woningen in de regio Zuid-Kennemerland/ IJmond worden er in 2021 bijna 24.000 bewoond door een 65-plushuishouden (45%).
- 🕒 De vraag naar uitbreiding van de geschikte woningvoorraad door 65-plushuishoudens tot 2030 omvat in de regio 6.820 woningen; dit betreft met name nultredenwoningen. Haarlem en Velsen hebben de grootste opgave, zie hieronder⁵⁸.
- 🕒 Theoretisch zou deze opgave in z'n geheel ruimschoots ingevuld kunnen worden binnen de huidige geschikte voorraad. Door factoren als beschikbaarheid, gewenst marktsegment en dergelijke zal dit in de praktijk maar deels te realiseren zijn.

De provincie Noord-Holland heeft in 2024 een dashboard ontwikkeld met de regionale en gemeentelijke data over ouderenhuisvesting, de bestaande voorraad en de opgave tot 2031⁵⁹. Hierbij is geen differentiatie naar huur/ koop gemaakt. In een eerdere regionale prognose tot 2040 naar de uitbreidingsbehoefte naar geschikte woningen voor ouderen⁶⁰, was wel een onderverdeling gemaakt naar marktsegment. Hierbij was de indeling van woningtypen enigszins anders dan de huidige BZK-indeling: nultreden-, aangepaste en geclusterde woningen. Uit deze prognose bleek dat de opgave zich met name richt het marktsegment:

- 🕒 55% van de opgave betreft koop, met name nultredenwoningen.
- 🕒 30% betreft sociale huur, met name geclusterde en nultredenwoningen.
- 🕒 15% betreft vrije sectorhuur, met name nultreden- en geclusterde woningen.

⁵⁷ Bron: Verkenning wonen met zorg 2021-2040, Zuid-Kennemerland en IJmond (ABF Research, 2022) en Huisvestingsopgave ouderenzorg Kennemerland, Maatschappelijke opgave tot 2040 (Gupta Strategists, 2020).

⁵⁸ Prognose van het Rijk van de huisvestingsvraag voor ouderen 2022-2031, per gemeente.

⁵⁹ https://geoapps.noord-holland.nl/dashboards/2023_008_Ouderenhuisvesting.htm

⁶⁰ Bron: Verkenning wonen met zorg 2021-2040, Zuid-Kennemerland en IJmond (ABF Research, 2022).

Tabel Bijlage 4.12: Huisvestingsopgave per gemeente, 2022-2031⁶¹

Gemeente	Zorggeschikte woningen	Geclusterde woningen	Nultredenwoningen	Totaal
Haarlem	265	470	2.030	2.765
Zandvoort	35	140	570	745
Bloemendaal	85	185	105	375
Heemstede	70	200	230	500
Velsen	115	445	735	1.295
Beverwijk	35	50	355	440
Heemskerk	115	160	425	700
Totaal	720	1.650	4.450	6.820

Bij de afronding van dit document is de actualisering van de eerdere regionale verkenning⁶² naar ouderenhuisvesting voor ouderen met Wlz-zorg niet verwerkt. De actualisering is naar aanleiding van recent Rijksbeleid waar wordt ingezet op nauwelijks uitbreiding van intramurale capaciteit op termijn en geeft aanvullende informatie op de BZK-data.

4.8 Overige aandachtsgroepen

Van de overige aandachtsgroepen zijn alleen voor woonwagenbewoners en arbeidsmigranten (regionale) prognoses beschikbaar voor de komende 5 tot 7 jaar.

Statushouders⁶³

Regionaal

- 🕒 In het Woonakkoord is afgesproken: het huisvesten van vergunninghouders is een lokale verantwoordelijkheid, maar bij een grote toename is regionale afstemming gewenst.
- 🕒 In de eerste helft 2023 is regionaal gezien de taakstelling behaald⁶⁴, er zijn 36 personen bovenop de taakstelling gehuisvest. Er is binnen de regio wel enig verschil: zo hebben Velsen en Beverwijk de taakstelling nog niet volledig gerealiseerd.

⁶¹ Prognose van het Rijk van de huisvestingsvraag voor ouderen tot 2030, per gemeente (ABF Research, 2023).

⁶² Huisvestingsopgave ouderenzorg Kennemerland, Maatschappelijke opgave tot 2040 (Gupta Strategists, 2020).

⁶³ Bon: Overzicht huisvesting vergunninghouders 1 juli 2023 | Publicatie | Rijksoverheid.nl

⁶⁴ Bon: Overzicht huisvesting vergunninghouders 1 juli 2023 | Publicatie | Rijksoverheid.nl

Tabel Bijlage 4.13: Taakstelling statushouders regio en realisatie 1^e helft 2023

Taakstelling 2023	
Statushouders	Taakstelling 1^e helft 2023: 458 Taakstelling inclusief voor/achterstand 1^e helft 2023: 320 Gerealiseerd 1 juli 2023: 356

Tabel Bijlage 4.14: Taakstelling statushouders en realisatie 1^e helft 2023, per regiogemeente

	Taakstelling 1 ^e helft 2023	Taakstelling inclusief voor- of achterstand	Realisatie tot 1 juli 2023	Achter/ voor realisatie tot 1 juli
Haarlem	195	99	116	-17
Zandvoort	21	19	19	0
Bloemendaal	29	29	44	-15
Heemstede	33	9	27	-18
Velsen	82	84	70	14
Beverwijk	51	31	26	5
Heemskerk	47	49	54	-5

Woonwagengewoners

Landelijk

Woonwagengewoners hebben een specifieke huisvestingsvraag. Gemeenten moeten volgens het Rijksprogramma Een thuis voor iedereen recht doen aan de culturele identiteit die samenhangt met de woonvorm, en daarom zorgdragen voor voldoende standplaatsen in hun gemeente.

Regionaal

In het regionaal Woonakkoord⁶⁵ is afgesproken: de verantwoordelijkheid wat betreft woonwagengewoners en –standplaatsen is in principe lokaal, maar indien mogelijk wordt hier regionaal afgestemd en kennis uitgewisseld.

- De aantallen standplaatsen zijn de afgelopen jaren redelijk stabiel. In de regio bevinden de meeste standplaatsen zich in Haarlem, Velsen en Heemskerk. Heemskerk behoort tot de top 10 van gemeenten in Nederland met relatief gezien de meeste woonwagengewoners.
- Haarlem heeft naar aanleiding van het Rijksbeleidskader gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid (2018) in 2019 een behoefteonderzoek laten uitvoeren. Hieruit bleek dat er een additionele vraag is naar ca. 45 woonwagenstandplaatsen binnen de gemeente. Haarlem werkt sindsdien, in nauwe samenwerking met woonwagengewoners en corporaties, aan het realiseren van aanvullende

⁶⁵ Woonakkoord Zuid-Kennemerland/IJmond 2021-2025 (2021).

woonwagendstandplaatsen, verbetering van de bestaande locaties en het verbeteren van het toewijzingsbeleid voor vrijkomende standplaatsen. De afspraken en doelstellingen zijn vastgelegd in het Actieprogramma Woonwagens 2021-2022 en het Uitvoeringsprogramma Woonwagens 2022-2026.

- 🕒 Heemskerk en Beverwijk hebben in 2020 onderzoek⁶⁶ laten doen onder inwonende familieleden in woonwagens en onder mensen die in de afgelopen jaren vanuit een woonwagen zijn verhuisd naar een
- 🕒 'reguliere' woning. Rekening houdend met het natuurlijke verloop wordt de additionele behoefte voor de komende 5 jaar in Heemskerk geraamd op 17 tot 19 standplaatsen en in Beverwijk op 2 tot 4 standplaatsen.

Bloemendaal, Heemstede en Zandvoort hebben onlangs een vergelijkbaar behoefteonderzoek⁶⁷ gedaan. De additionele behoefte is: 11 plaatsen in Bloemendaal, 2 in Heemstede en 6 in Zandvoort.

Tabel Bijlage 4.15: Aantal bewoonde standplaatsen 2022 en opgave tot 2028 in de regio

	Huisvesting 2022	Opgave 2028
Woonwagendbewoners	335 standplaatsen, zie hieronder Meeste standplaatsen in Haarlem, Velsen, Heemskerk	+23 extra standplaatsen in Heemskerk, Beverwijk +19 extra standplaatsen in Bloemendaal, Heemstede, Zandvoort +45 extra standplaatsen Haarlem Velsen: PM

Tabel Bijlage 4.16: Aantal bewoonde standplaatsen (CBS⁶⁸)

	2022
Haarlem	100
Zandvoort	20
Bloemendaal	15
Heemstede	15
Velsen	75
Beverwijk	45
Heemskerk	65
Totaal	335

⁶⁶ Bron: Inventarisatie behoefte woonwagendstandplaatsen (Companen, 2020).

⁶⁷ Bron: Inventarisatie behoefte woonwagendstandplaatsen (Companen, 2024).

⁶⁸ Bron: CBS, Monitor bewoonde standplaatsen.

Arbeidsmigranten

NB. Onderstaande informatie komt uit een definitief concept van het onderzoeksrapport naar arbeidsmigranten⁶⁹.

- Op basis van de prognose en de huidige registratiegraad, is de verwachting dat het aantal woonachtige arbeidsmigranten (zowel geregistreerd als ongeregistreerd) tot 2030 doorgroeit binnen een bandbreedte van 4.305 tot 11.665 arbeidsmigranten.
- Maximaal de helft van deze arbeidsmigranten zal naar verwachting wonen én werken in regio Zuid-Kennemerland en IJmond.
- Een deel van de huisvestingsopgave ligt in tijdelijke woonvormen (short-en midstay): het gaat om 2.185 tot 5.915 extra tijdelijke woonplekken.
- Daarnaast vestigen 2.120 tot 5.750 arbeidsmigranten zich de komende jaren permanent in de regio. De instroom van 'permanente' arbeidsmigranten wordt vaak maar beperkt meegenomen in reguliere bevolkingsprognoses. Een deel van deze arbeidsmigranten vormt dus een 'plus' op de huidige inschatting van de woningbehoefte.

Tabel Bijlage 4.17: Huisvesting arbeidsmigranten 2022 en opgave tot 2030⁷⁰

	Huisvesting 2022	Opgave 2030
Omvang aandachtsgroep woonachtige arbeidsmigranten	Inschatting: 10.030 personen	+4.305 tot 11.665 personen
Tijdelijke versus permanente huisvesting		<i>Tijdelijke huisvesting:</i> +2.185 tot 5.915 arbeidsmigranten <i>Permanente huisvesting:</i> +2.120 tot 5.750 arbeidsmigranten

Mantelzorgers

Landelijk

Het aantal mantelzorgers per zelfstandig wonende 75-plusser neemt af van bijna 5 in 2018, naar 3 in 2040. Dat betekent vooral een daling van mantelzorgers in de leeftijd onder de 75 jaar. Het aantal mantelzorgers van 75 jaar en ouder zal verhoudingsgewijs toenemen⁷¹.

⁶⁹ Bron: Regionaal onderzoek huisvesting arbeidsmigranten ZKIJ (Companen, 2023).

⁷⁰ Bron: Regionaal onderzoek huisvesting arbeidsmigranten ZKIJ (Companen, 2023).

⁷¹ Toekomstverkenning mantelzorg aan ouderen in 2040 (SCP en PBL, 2019).

Regionaal

- Inschatting van Mantelzorg.NL is dat er circa 112.850 mantelzorgers in de regio zijn. Circa 85% van de mantelzorgers verleent langdurige mantelzorg en 10% voelt zich zwaarbelast.
- Er is geen inschatting van het aantal mantelzorgers dat een woning zoekt.
- Toewijzing van sociale huurwoningen aan mantelzorgers via de Urgentieregeling: gemiddeld 3 per jaar.

Tabel Bijlage 4.18: aantal mantelzorgers per gemeente (15 jaar of ouder)⁷²

	Inwoners 15 jaar of ouder	Mantelzorgers 15 jaar of ouder	Mantelzorgers die langdurig zorgen	Mantelzorgers langdurig en intensief	Mantelzorgers zwaarbelast
Haarlem	135.427	47.941	41.170	7.855	4.363
Zandvoort	14.850	5.257	4.514	861	478
Heemskerk	33.449	11.841	10.168	1.940	1.078
Beverwijk	34.996	12.389	10.639	2.030	1.127
Velsen	58.229	20.613	17.702	3.377	1.876
Bloemendaal	19.430	6.878	5.907	1.127	626
Heemstede	22.392	7.927	6.807	1.299	721

Studenten

Landelijk

Vanwege het toenemende tekort aan studentenhuysvesting heeft het Rijk met betrokken partijen, zoals onderwijsinstellingen en studentenhuysvesters, een Landelijk Actieplan Studentenhuysvesting 2022-2030 opgesteld. Het doel is te komen tot een uitbreiding van 60.000 betaalbare studentenwoningen in de periode 2022 – 2030, door onder andere nieuwbouw en betere benutting van bestaande bouw, en beter zicht en grip op de instroom.

Doelgroep

Naast voltijdleerlingen aan een universiteit of hogeschool, worden door het Rijk ook mbo-leerlingen tot studenten gerekend. Landelijk gezien zijn WO-studenten merendeels uitwonend (70%) terwijl bij de HBO-studenten meer dan de helft thuis woont (60%). Qua woonwensen willen uitwonende studenten vaak nabij de onderwijsinstelling en stedelijke voorzieningen wonen. Met ov-verbindingen van en naar de instellingen kan het in het ouderlijk huis wonen mogelijk worden gemaakt/ vereenvoudigd.

Metropoolregio Amsterdam en Haarlem

Binnen de MRA wonen er met name veel studenten in Amsterdam, Diemen, Amstelveen en Almere⁷³.

⁷² Bron: Mantelzorg.nl

⁷³ Notitie Duiding van de gegevens-analyse huysvesting aandachtsgroepen (MRA, augustus 2023).

In Amsterdam blijkt tot 2028-2029 een behoefte aan 13.840 tot 16.450 extra studentenwoningen te zijn⁷⁴. Momenteel wordt binnen de MRA geïnventariseerd welke gemeenten een bijdrage aan deze opgave kunnen leveren. Ook Haarlem is een van de steden waar sprake is van een relatief zeer krappe woningmarkt voor studenten. De verwachting is dat de vraagdruk de komende jaren verder toeneemt⁷⁵ (de prognose is niet verder geconcretiseerd). Haarlem geeft vooral prioriteit aan andere aandachtsgroepen; studenten vinden veelal hun weg in het particuliere aanbod. Wel worden er tot 2032 circa extra 235 studentenwoningen toegevoegd, naast starterswoningen.

⁷⁴ Bron: Landelijk Actieplan Studentehuisvesting 2022-2030.

⁷⁵ Bron: Landelijke monitor studentehuisvesting 2021 (ABF Research, 2021).

Bijlage 5: Regionale woonafspraken en ontwikkelingen

Woonakkoord Zuid-Kennemerland/IJmond 2021-2025 en Woondeal MRA 2023

Woonakkoord Zuid-Kennemerland/ IJmond⁷⁷

In het tweedelige Woonakkoord (Bestuursakkoord en Uitvoeringsagenda) zijn afspraken gemaakt over onder meer de onderwerpen betaalbaarheid en de huisvesting van doelgroepen. De volgende afspraken hebben raakvlakken met de onderwerpen van de woonzorgvisie:

Afspraken betaalbaarheid

- 🕒 We breiden de sociale huurwoningvoorraad uit (netto), in de regio en in elke gemeente⁷⁶.
- 🕒 Uitvoeringsagenda: we streven naar een netto groei van de sociale huurvoorraad in bezit van de corporaties met minimaal 2.400 woningen tot 2030.
- 🕒 Elke gemeente realiseert in de woningbouwproductie 30% sociale huur.
- 🕒 Deze afspraak betreft de *bruto* productie (exclusief sloop)
- 🕒 Een evenwichtige en transparante verdeling van de beschikbare sociale huurwoningen over de regio. Uitvoeringsagenda: we stemmen de nieuwe Huisvestingsverordeningen goed regionaal af en besluiten indien mogelijk gelijktijdig hierover.

Afspraken doelgroepen

- 🕒 We gaan door met het agenderen, kennis delen en monitoren van wonen en zorg.
- 🕒 Uitvoeringsagenda: we updaten de woonzorgagenda, organiseren kennisbijeenkomsten en actualiseren jaarlijks de (online) monitor Wonen en zorg op de kaart.
- 🕒 We stimuleren dat zoveel mogelijk ouderen passend (gaan) wonen.
- 🕒 Uitvoeringsagenda: evalueren bewustwordingscampagne en faciliteren nieuwe woonvormen. We werken samen aan de huisvesting van kwetsbare groepen.
- 🕒 Uitvoeringsagenda: uitwerken en implementeren Pact voor Uitstroom.
- 🕒 We werken aan huisvesting van spoedzoekers, buitenlandse werknemers, woonwagenbewoners en vergunninghouders.
- 🕒 Uitvoeringsagenda: inzicht verkrijgen in de omvang, samenstelling en woonwensen van deze groepen en bespreken in hoeverre kennisdelen en regionale afstemming wenselijk is.

⁷⁶ Beverwijk vormt hierop een uitzondering: zij streeft naar behoud van de sociale huurvoorraad. Beverwijk en Heemskerk zullen gezamenlijk inzetten op een groei van de sociale voorraad in Beverwijk/Heemskerk.

Evaluatie regionaal Woonakkoord en Woondeal MRA (2023)

Het landelijk beleid verandert; er is meer inhoudelijke sturing met de nationale Woon- en Bouwagenda en de daarvan deel uitmakende programma's. Belangrijke beleidslijnen die het Rijk heeft ingezet, zijn:

- de bouw van 900.000 woningen t/m 2030, waarvan per gemeente tweederde 'betaalbaar' is (gemiddeld 30% sociale huur en 36% middeldure huur/betaalbare koop) in verband met fair share;
- de bouw van meer woningen voor ouderen;
- de huisvesting van diverse aandachtsgroepen (programma 'Een thuis voor iedereen').

Deze onderwerpen zijn inmiddels vastgelegd in de Woondeals. De gemeenten in Zuid-Kennemerland/ IJmond maken onderdeel uit van de MRA en hebben de Woondeal MRA in maart 2023 getekend.

De speerpunten van de Woondeal MRA stroken goed met de doelen uit het Woonakkoord Zuid-Kennemerland/IJmond. Wel zal er extra inzet nodig zijn op de bouw van betaalbare woningen.

Om de bouw van tweederde betaalbare woningen te kunnen realiseren (gemiddeld 30% sociaal en 36% middelduur segment), blijven gemeenten kennis delen, monitoren met de regionale woningbouwmonitor en van elkaar leren over de inzet en toepassing van sturingsinstrumentarium.

Bouwbeleid per gemeente

Voor de aandachtsgroepen maken sociale huurwoningen een essentieel onderdeel uit van de huisvestingsopgave. Voor ouderen ligt er ook een opgave in middelduur (huur en koop).

De regiogemeenten hebben in hun eigen bouwbeleid hun voornemens voor vergroting (of behoud) van de sociale huurvoorraad opgenomen:

- Haarlem gaat uit van 40% sociaal in nieuwbouwprojecten ten oosten van het Spaarne en 50% sociaal ten westen van het Spaarne.
- Zandvoort heeft vastgelegd dat bij nieuwbouw uitgegaan moet worden van 30% sociale huurwoningen.
- Bloemendaal heeft als spelregel voor het programmeren van woningbouw minstens 33% sociale huur.
- Heemstede heeft als ambitie om bij nieuwbouwprojecten 30% sociale huurwoningen binnen het totaal van projecten te realiseren.
- Velsen beoogt differentiatie binnen de gemeente⁷⁷, geen uitbreiding van sociale huur in IJmuiden en Velsen-Noord en in andere kernen 30% sociaal.
- Heemskerk heeft vastgelegd dat bij nieuwbouw 30% sociale huur wordt toegevoegd.
- Beverwijk beoogt vitale wijken en wil meer differentiatie. De gemeente heeft vastgelegd om in bestaande wijken met sloop/nieuwbouw het aantal sociale huurwoningen op peil te houden en in nieuwe gebiedsontwikkelingen 20% sociale huur toe te voegen.

⁷⁷ In Velsen is een grote sloop/nieuwbouwopgave (IJmuiden). Door de herbouw komt de gemeente waarschijnlijk op de 30% terwijl het in IJmuiden en Velsen-Noord niet de bedoeling is dat de sociale voorraad erg toeneemt – er is al relatief veel sociale huur. Hier ligt de nadruk op het in absolute aantallen behouden van de sociale voorraad. In de andere kernen van Velsen geldt wel: 30% sociale huur bij nieuwbouwprojecten.

Metropoolregio Amsterdam: koploperprogramma

Onderdeel van het Rijksprogramma *Een thuis voor iedereen* is het werken met zogenaamde koploperregio's. Vooruitlopend op wetgeving wordt in de koploperregio's gestart met het uitvoeren van diverse acties uit het programma. De MRA is een van de koploperregio's waarvoor een programma is opgezet. In 2023 is voor de MRA regio de verdeling over de regio van de in het programma benoemde aandachtsgroepen in beeld gebracht en kennis en ervaring tussen gemeenten en regio's uitgewisseld

DSP-groep BV
Van Diemenstraat 410
1013 CR Amsterdam
+31 (0)20 625 75 37

dsp@dsp-groep.nl
KvK 33176766
www.dsp-groep.nl

DSP-groep is een onafhankelijk bureau voor onderzoek, advies en management, gevestigd aan de IJ-oever in Amsterdam. Sinds de oprichting van het bureau in 1984 werken wij veelvuldig in opdracht van de overheid (ministeries, provincies en gemeenten), maar ook voor maatschappelijke organisaties op landelijk, regionaal of lokaal niveau. Het bureau bestaat uit 40 medewerkers en een groot aantal freelancers.

Dienstverlening

Onze inzet is vooral gericht op het ondersteunen van opdrachtgevers bij het aanpakken van complexe beleidsvraagstukken binnen de samenleving. We richten ons daarbij met name op de sociale, ruimtelijke of bestuurlijke kanten van zo'n vraagstuk. In dit kader kunnen we bijvoorbeeld een onderzoek doen, een registratie- of monitorsysteem ontwikkelen, een advies uitbrengen, een beleidsvisie voorbereiden, een plan toetsen of (tijdelijk) het management van een project of organisatie voeren.

Expertise

Onze focus richt zich met name op de sociale, ruimtelijke of bestuurlijke kanten van een vraagstuk. Wij hebben o.a. expertise op het gebied van transitie in het sociaal domein, kwetsbare groepen in de samenleving, openbare orde & veiligheid, wonen, jeugd, sport & cultuur.

Meer weten?

Neem vrijblijvend contact met ons op voor meer informatie of om een afspraak te maken. Bezoek onze website www.dsp-groep.nl voor onze projecten, publicaties en opdrachtgevers.

[Typ hier]